

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 3493.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti, ček. zavodi: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina: 25.-

Za izposojnino Din 40.-

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Nemške stranke po volitvah

Kljub obilici važnih ali celo senzaci-
onalnih dogodkov v mednarodni politiki
stoji v ospredju političnega zanimanja
Evrope še vedno položaj v Nemčiji. Na-
stop nove politične ere v Zedinjenih
državah, potres na dolarskem denarnem
trgu, roparska okupacija Džehola po Ja-
poncih, prevrati v Grčiji, državno-politič-
na kriza v Avstriji — vse to ne more
odvrniti pozornosti najširših slojev ev-
ropskih narodov od dogodkov, ki se od-
igravajo ali se še pripravljajo v Nemčiji.
Velika država šestdesetmilijonskega na-
roda je tako važen član evropske druž-
ne, da pretresljaji v njenem ustroju ne
morejo ostati brez vpliva na druge evrop-
ske narode. Že nad leto dni smo nava-
jeni, da doživljamo v nemški politiki zelo
pogosta presenečenja, toda politični
razvoj od onega dne naprej, ko je držav-
ni predsednik podpisal Hitlerjevo ime-
novanje za kancelarja, prekaša vse prej-
šnje senzacije. Zlasti nedeljske volitve
so še vedno glavni predmet diskusij v
evropski javnosti, pri čemer se vedno
bolj kaže, da so prinesle še mnogo več
važnih preokretov kakor se je zdelo na
prvi pogled.

V ponedeljek objavljeni volilni rezul-
tat se pri naknadnih službenih ugotov-
itvah, ki so v Nemčiji zaradi kompli-
cirane volilnega reda zelo zamudne,
ni v ničemer spremenili. Hitlerjeva vla-
da ima še samo po svojih dveh glavnih
sestavni delih, narodnih socialistih in
Hugenbergovih nacionalcih, absolutno
večino v nemškem državnem in pruskem
državnem zboru. Uspeh v pruskem pa-
lamentu je važen zlasti zato, ker omogo-
ča normaliziranje političnega položaja
v Prusiji, kjer danes ne vodijo javne
uprave pruski ministri, marveč komisar-
ji državne vlade. Sedaj ima enako ka-
kor državni zbor tudi pruski deželni zbor
zanesljivo parlamentarno večino, ki omogo-
ča, da dobi tudi Prusija vlado, ki bo
imela za seboj večino deželnega zbora, a
bo lahko delala roko v roki z državno
vlado. Ali bosta nemška državna in prus-
ka deželna vlada tudi res reflektirali na
normalno sodelovanje te parlamentarne
večine, je vprašanje zase. Vsekakor pa
se lahko vsak hip sklicujeta na njeno
zaupanje in seveda še bolj na zaupanje
pri nedeljskih volitvah manifestirane ve-
čine nemških in pruskih volilcev.

Za vso nemško politiko važen moment,
ki so ga prinesle nedeljske volitve, je tu-
di oslabitev tako zvane katoliške fron-
te, ki jo reprezentirata centrum in ba-
varska ljudska stranka. Obe skupaj sta
sicer v primeri z volitvami v novembru
ne le ohranili svojo številčno moč, am-
pak jo celo povišali v glasovih za pri-
bližno 160.000 in v mandatih za 2, toda
ta napredek se izgubi, ako se upošteva,
da je število oddanih glasov naraslo za
več milijonov in število poslanskih man-
datov poskočilo za 86. A neprimerno po-
pomembnejše od številčnih rezultatov je
dejstvo, da je prvič ne le v povojni Nem-
čiji, marveč sploh prvič od Bismarcko-
vih časov dal centrum izgubiti za se-
be tako dragoceno vlogo na tehnični nem-
škega parlamentarnega ravnotežja. De-
setletja in desetletja je bila v Nemčiji
nemogoča kolikor toliko stabilna parla-
mentarna večina brez centruma. Nedeljs-
ke volitve so prvič zopet ustvarile si-
tuacijo, da je večinska vlada mogoča
tudi, če ostane centrum v opoziciji. Za
stranko, ki je tako dolgo dobo sodelova-
la v upravi državne politike, pomeni ta
sprememba vsekakor hud udarec.

Še hujši pa je udarec, ki sta ga cen-
trum in njegova posestrima, bavarska
ljudska stranka, dobila v južnememških
zveznih deželah, pred vsem na Bavar-
skem. Te pokrajine, ki so tako ljubo-
sumno čuvale svoje avtonomije, so bile
do nedeljskih volitev več ali manj do-
mena obeh katoliških strank. V nedeljo
pa so hitlerjevci na Bavarskem in tudi
po drugih pretežno katoliških pokraj-
inah stopili na prvo mesto. Absolutne ve-
čine sicer v teh deželah niso dobili, a
že to, da so postali v njih najjačša stranka,
je za nje velik uspeh, za centrum,
odnosno ljudsko stranko pa huda izguba.
Sprememba je tem bolj zanimiva,
ker veljajo hitlerjevci za nasprotnike do-
sedanje samostojnosti južnememških de-
žel. Oni iz volilnega rezultata že tudi ku-
jejo svoj kapital in zahtevajo spremem-
bo deželnih volil.

Komunisti so pri volitvah nazadovali
za dober milijon glasov. Pri politični si-
tuaciji, kakršna se je razvila v Nemčiji
zadnji teden pred volitvami, to nazado-
vanje ne more presenetiti. Izpadli milij-
on je deloma ostal doma, večnoma pa
očividno prešel v Hitlerjev tabor. Bolj
presenetljivo je, da so socialni demokra-
ti ohranili svoje pozicije, čeprav je na-
rodno socialistični ogenj bil skoro v ena-
ki meri napravljen proti njim kakor pro-
ti komunistom. Ako pomislimo, da je
vlada proglasila uničenje marksizma za
glavni cilj volilne bitke, Hitlerjeva zma-
ga vsaj v tem pogledu ni popolna.

Zanimivo poglavje za sebe tvorijo od-
nošaji med obema današnjima vladni-
ma zaveznikoma, med hitlerjevci in hu-
genbergovci. Slednjim se ni posrečilo po-
množiti svojih poslanskih čet, čeprav je
delal to pot za nje tudi vladni aparat.

OZADJE DOLLFUSSOVEGA PUČA

Borba za zopetno sklicanje avstrijskega parlamenta — Krščanski socialci hočejo za vsako ceno ostati na krmilu

Dunaj, 9. marca. r. Vedno bolj postaja
jasno, da predstavlja uvedba izjem-
nega stanja v Avstriji samo poizkus
klerikalne manjšinske vlade, da bi se
ohranila na krmilu. Nobenega drugega
povoda ni imela, da se je zatekla k
ukrepom, ki predstavljajo ne samo po
sodbi političnih krogov, marveč tudi
po mnenju priznanih pravnikov hudo
kršenje ustave. Akcija vlade je naper-
jena tako proti socialno-demokratski
opoziciji kakor proti nacionalističnim
krogom, ki se vedno bolj nagibajo k
hitlerijanstvu. V čemer vidi klerikalna
vlada nevarnost za svoj obstoj. Tako
socialni demokratje, kakor nemški so-
cialisti, zlasti pa narodni socialisti že
deli časa ob vsaki priliki zahtevajo
razpis novih volitev. Vlada se je temu
vselej upirala. Ko pa je sedaj nastal v
parlamentu položaj, ki bi imel za nuj-
no posledico razpust Narodnega sveta
in razpis novih volitev, se je Dollfus-
sova vlada, pravilno ocenjujoč položaj,
da bi bila pri volitvah poražena, zatek-
la k izjemnemu stanju. Da je pri tem
naša oporo pri predsedniku republike
Miklasu, je razumljivo, saj tudi Miklas
poteka iz vrst krščansko - socialne
stranke. Operativni puč, ki mu v zgo-
dovini parlamentarizma ni primera, ni to-
rež nič drugega, nego zadnji poskus
krščanskih socialcev, da obdržijo moč in
oblast v državi. Da bi pred javnostjo
opravičila svoje postopanje, se sklicu-
je vlada na del nezmožnost parlamenta
in na nevarnost hitlerjevskega pre-
vrata. V zvezi s tem so bile lansirane
v javnost vesti, da je prišlo iz Nemčije
nad 1000 Hitlerjevskih agitatorjev, ki
nabij organizirali prevrat v Avstriji.

Proti temu postopanju vlade so na-
stopile vse stranke z izjemo krščan-
skih socialcev. Kakor zatrjujejo v do-
bro poučenih krogih, bo velenemški
predsednik parlamenta dr. Straffner, ki
naglašja, da formalno ni odločil svoje
funkcije, za prihodnji tork sklical ple-
narno sejo zbornice, na kateri naj bi
se izvolilo novo predsedstvo. Ker ima-

jo opozicijske stranke kvorum, se prav
lahko zgodi, da bo vladi izglasovana
nezaupnica. Vlada se seveda temu
upira, urdeč, da po odstopu vseh treh
predsednikov nima nihče pravice skli-
cati parlament.

Še bolj neugoden za vlado je polo-
žaj v drugi zakonodajni zbornici, to je
v Zveznem svetu. Tam je vlada v
manjšini in nobenega dvoma ni, da bo
Zvezni svet, ki bo sklican na zahtevo
socialnih demokratov in narodnih soci-
alistov najdalje v roku 10 dni, ugotov-
il kršitev ustave in izrekel vladi ne-
zaupnico. To sicer nima neobhodno za
posledico ostavke vlade, vendar pa bo
že sama konstatacija, da je vlada kr-
šila ustavo, z ozirom na inozemstvo
skrajno neprijetna. V političnih krogih
poudarjajo, da je klerikalna vlada na-
pravila zelo nevaren eksperiment. Av-
strija se ne more primerjati z drugi-
mi državami, ker je finančno in go-
spodarsko mnogo bolj odvisna od ino-
zemstva, kakor pa n. pr. Italija ali
Nemčija, ne glede na to, da ima Hitler-
jeva vlada vsaj formalno za seboj ve-
čino naroda, česar pa klerikalna vlada
v Avstriji nima.

Spor med vlado in parlamentom

Dunaj, 9. marca. d. Predsednik Narod-
nega sveta dr. Renner je objavil v letih izja-
vo, v kateri odločno pobija trditve vlade, da
je postal parlament del nezmožen. V smislu
poslovnika bo vodil še nadalje posle
predsedništva do izvolitve novega predsedstva.
V svoji izjavi ugotavlja, da predstavlja po-
kus izločiti ustavno zastopstvo naroda od
vodstva državnih poslov očito zlorabo s
strani vlade. V imenu vsega prebivalstva
svari vlado, naj spričo gospodarske krize
s svojim postopanjem ne dovede političnega po-
ložaja na ostrino.

Vlada je objavila na njegovo izjavo odgo-
vor, v katerem ugotavlja, da je Narodni svet
brez predsedstva in da torej ne more več
poslovati. Obenem izjavlja, da bo z vso od-
ločnostjo nastopil proti vsakomur, ki bi se
upiral izdanim ukrepom.

Hitler utrjuje svoj režim

Sprememba ustave naj mu zagotovi neodvisnost od državnega zbora — Vsa policijska oblast je v rokah njegovih napadalnih oddelkov

Berlin, 9. marca. d. Kakor poročajo listi,
se je Hitler odločil za čim prejšnjo revizijo
weimarske ustave. Revizija bo stremela
predvsem za tem, da se vstoli v Nemčiji
avtoritativna prezidialna vlada, ki bi bila
docela neodvisna od parlamenta. Namera-
vana je tudi izprememba državne ustave.
Vprašanje monarhijske odnose republike bo
začasno ostalo še odprto.

Spremembo ustave namerava izvesti vla-
da s posebnim pooblaštilnim zakonom, za
čigar sprejetje je potrebna dvotretjinska
večina, ki jo je vlada kljub svoji volilni
zmagi v novem državnem zboru nima. Po-
gajanja s katoliškim centrumom so se že
pričela, vendar še ni znano, ali bodo uspe-
la. Vsekakor pa naglašajo v vladnih kro-
gih, da tudi to ne more preprečiti namera-
vane revizije ustave. Če ne bo mogoče do-
seči zadostne večine v državnem zboru, bo
vlada izvršila revizijo ustave potem ljud-
skega glasovanja, pri čemer je potrebna sa-
mo občinska večina. Tako večina pa si bo
Hitlerjeva vlada že zlahka zagotovila, o čemer
dovolj jasno priča nedeljske volitve.

Na drugi strani namerava vlada izvršiti
tudi državi pruske in državne vlade. Pri
tem se sklicuje na takozvano Bismarckovo
tradicijo. Pruski deželni zbor se bo v krat-
kem sestal k volitvi ministrskega predse-
dnika. Zatrjuje se, da bo to mesto prevzel
Hitler sam in da bo ta izvolitev tvorila za
četek velike državnoupravne reforme.

Včeraj je državni kancelar Hitler v spre-
mstvu predsednika državnega zbora Göringa,
notranjega ministra dr. Fricka in zastopni-
kov cerkvenih oblasti ozidatel garnizijske
cerkev v Potsdamu. Pri tej priliki je bilo
sklenjeno, da se bo vršila v cerkvi samo
svečana otvoritev zasedanja državnega zbo-
ra. Tu bo imel Hindenburg pozdravni nago-
vor, nakar bo državni kancelar Hitler po-
dal deklaracijo vlade. Nadaljeje seje držav-
nega zbora se bodo nato vršile v Krollovi
operi. Državni zbor se bo sestel najbrž že
21. marca.

Berlin, 9. marca. d. Na osnovi zasilne
uredbe za zaščito naroda in države je dr-
žavni notranji minister prevzel vso policijsko

genbergovci. Slednjim se ni posrečilo po-
množiti svojih poslanskih čet, čeprav je
delal to pot za nje tudi vladni aparat.
Po številčni moči so šele na petem me-
stu, njihova sila pa je deloma v vplivu,
ki ga imajo na Hindenburga, še bolj pa
v dejstvu, da Hitler brez njih nima ve-
čine. Brez dvoma pa bodo Hitlerju ovi-
ra pri izvajanju njegovega programa,
zlasti gospodarskega in socialnega. Raz-
voj tega notranjega nasprotja v vladi
bo v veliki meri merodajen sploh za raz-
voj nemškega državnega življenja v
bližnji bodočnosti.

ska oblast na Badenskem, Württemberskem,
Saškem in v Schaumburg-Lippeju. Povsod
so bili imenovani narodno socialistični po-
slanci za namestnike državnega notranje-
ga ministra. Na ta način so narodni soci-
alisti skoro v vsej državi prevzeli vso po-
licijsko oblast.

Akcija proti levicarjem se nada,juje si-
stematično. Hitlerjeve napadalne čete, ki
so proglašene za pomožne policijske orga-
ne, so zasedle vse delavske domove po vsej
Nemčiji. V palači Karla Liebknechta, kjer
je bil poprej sedež centrale komunistične
stranke, je sedaj nameščen novo osnovani
policijski oddelci za božanje boljševizma.
Tudi na rojstni hiši Karla Marxa plapolja
hitlerjevska zastava.

Tudi Bavarska dobi komisarja

München, 9. marca. g. Kakor se zatrjuje,
bo na predlog bavarskega ministrskega
predsednika dr. Helda narodno-socialistični
poslanec von Epp, ki je svojačasno pregal
iz Münchena komunistično vlado, imenovan
za glavnega državnega komisarja Bavar-
ske. Uradno imenovanje bo objavljeno še
nocoj.

Ofenziva proti židom

Berlin, 9. marca. d. Narodni socialisti so
pričeli sedaj ofenzivo tudi proti židom.
Njihovi napadalni oddelki so na vse židov-
ske trgovine nalepili lepake, v katerih po-
zivajo prebivalstvo, naj ne kupuje pri ži-
dih. Več židovskih trgovin so tudi nasilno
zaprl. Židje so se začeli v strahu pred na-
daljnim preganjanjem v masah izseljevati
iz Nemčije.

Nemški knezi se vračajo

London, 9. marca. g. Daily Herald po-
roča, da so prešli vsi člani svoječasno v
Nemčiji vladajočih dvorov, ki bivajo v ino-
zemstvu, poziv, naj se čimprej vrnejo v
Nemčijo. Med drugimi je bil brzojavno po-
zvan v domovino tudi princ Hubert, sin
bivšega prestolonaslednika, ki biva sedaj v
Afriki. Bivši prestolonaslednik je izposlova,
pri državnemu kancelarju Hitlerju, da bodo
dobili vsi člani bivših knežjih dvorov viso-
ka mesta v državni upravi.

Napad na berlinsko borzo

Berlin, 9. marca. d. Danes je večji na-
rodnosocialistični napadalni oddelci vdri v
zgradbo berlinske borze, v času ko je bil
promet v polnem razvoju. Narodni soci-
alisti so zahtevali, naj predsedstvo borze poda
ostavko. Znano je, da je berlinska borza v
židovskih rokah. Predsednik borze je na-
rodne socialiste zavrnil ter zahteval, da se
tako odstranijo. Pozneje so se pričela po-
gajanja med upravo borze in vodstvom
hitlerjevskih napadalnih oddelkov. Pred
borzo pa so se med tem nadaljevale naro-
dno socialistične demonstracije proti židom
in proti upravi borze.

Dunaj, 9. marca. g. V poznih popoldan-
skih urah se je vršil v parlamentu kratek
razgovor med zveznim kancelarjem dr. Doll-
fussom in tretjim predsednikom Narodnega
sveta dr. Straffnerjem, ki je dal za prihod-
njo sredo sklicati sejo parlamenta. Dr. Doll-
fuss je posvaril Straffnerja pred morebitni-
mi posledicami tega sestanka Narodnega
sveta, vendar pa je Straffner vztrajal pri
svoji odločitvi, češ da ima pravico sklicati
sejo parlamenta.

Dunajski deželni zbor proti vladi

Dunaj, 9. marca. g. Danes dopolnje se je
sestal dunajski deželni zbor, da zavzame
stališče k položaju. Na seji je prišlo do
burnih debat in besednih spopadov med kr-
ščanskimi socialci in narodnimi socialisti.
Razprava se je pričela z velikopoteznim go-
vorom deželnega glavarja Seitzja, ki je ostro
kritiziral postopanje vlade in naglasil, da
je kršila ustavo. Govornik je svaril vlado
pred nedoglednimi posledicami, ki bi mogle
nastati za življenje in gospodarstvo v
mestu. Zahteve socialnih demokratov, po
katerih naj bi vlada nemudoma zopet obno-
vila ustavno stanje, so bile sprejete v dalj-
ši resoluciji, ki jo je predlagal deželni gla-
var, dunajski župan Seitz. Skoraj enake
zahteve so stavili tudi narodni socialisti.
Kateri vodja Frauenfeld, je pozval deželne-
ga glavarja, naj prepovedi zborovanja za
mesto Dunaj ne vpoštevaj in zahteva od
vlade, da takoj prekliče svoje odredbe.
Končno je pozval Seitzja, naj za prihodnji
ponedeljek zopet skliče sejo deželnega zbora.
Klerikalci so skušali motiti sejo z velikim
brupom, vendar pa je bila večina odločno
proti njim.

Uporni dunajski župan

Še bolj odločno se je uprl ukrepom vlade
dunajski socialno - demokratski župan dr.
Seitz v svojstvu dunajskega deželnega gla-
varja. S posebnim pismom je vrnil držav-
nemu tajniku Feyu okrožnico glede izvedbe
izdanih ukrepov, ugotavljajoč, da Fey sploh
nima pravice pošiljati takih okrožnic ter da
so vsi ti ukrepi protiuslovni. Zvezni kance-
lar dr. Dollfuss je v posebnem pismu in v
zelo ostrem tonu zavrnil dunajskega župana
in ga pozval, naj nemudoma izvrši izdane
ukrepe. Odreka mu sploh vsako pravico kri-
tike o ustavnosti vladnih ukrepov.

Japonska gre svoja pota

Izstop iz Društva narodov oficijelno sklenjen — Na razorožitveni konferenci bo sicer še sodelovala, ven- dar že v naprej napoveduje povečanje svoje oborožitve

Tokio, 9. marca. d. Vlada je odobrila na-
št posebne note, s katero bo Japonska spo-
ročila svoj izstop iz Društva narodov. For-
malno bo nota izročena Društvu narodov
20. t. m.

Zeneva, 9. marca. d. Snoči je japonska
delegacija na razorožitveni konferenci izro-
čila predsedniku konference izjavo japonske
vlade, v kateri z obžalovanjem ugotavlja, da
je Japonska prisiljena odpoklicati svojega
zastopnika pri Društvu narodov. Kljub temu
pa hoče Japonska še nadalje sodelovati pri

organizaciji svetovnega miru in se bo za-
daj tega tudi še nadalje udeleževala razoro-
žitvene konference. Obenem pa smatra ja-
panska vlada za svojo dolžnost, obvestiti raz-
orožitveno konferenco, da je s ozirom na
položaj na Daljnem vzhodu, prisiljena po-
večati svojo oborožitev. Ta izjava japonske
delegacije pomeni po sodbi Zenevskih kro-
gov najhujši udarec razorožitveni konferen-
ci, ker je to dokaz, da se hoče Japonska že
v naprej zavarovati pred vsako obveznostjo
glede omejitve ali znižanja oboroževanja.

Amerika obdrži zlato valuto

Izredno zasedanje kongresa — Rooseveltova programa- tična izjava — Za dve milijardi novih novčanic

Washington, 9. marca. d. Danes se je se-
stal kongres, ki je bil zaradi finančne kri-
ze v Ameriki sklican na izredno zasedanje.
Predsednik Roosevelt je na seji podal dalj-
šo programatično izjavo, v kateri je pou-
darjal, da je za Zedinjene države neobho-
dno, da ohranijo v veljavi zlati stan-
dard. Opustiti bo treba izjavo zasilnega
denarja, ukiniti izplačevanje depozitiranih
zlatih zalog, prepovedati trgovanje z zlatom,
obdavčiti privatno zlato, zapleniti zlato v
bankah, nakupiti večje količine srebra in
dvigniti obtok srebrnega denarja ter izdati
nove ukrepe proti begu kapitala. Izkustva
prvih dveh dni so pokazala, da se obtok
klirinskih certifikatov ni obnesel, za kritje
dnevnih potreb pa bo treba povečati obtok
novčanic, v kolikor je zanje še pota-
no kritje pri Federalni rezervni banki.

Kakor je pričakovati bo prepoved izvoza
zlata podaljšana še za nadaljnje dni. V tem
smislu je Roosevelt zahteval od senata po-
oblastilo za izdajo izrednih finančnih ukre-
pov.

por. Efektne borze bodo jutri spet pričele
redno poslovati. Med tem pa še vedno tra-
jajo pogajanja z zastopniki žitnih borz, ki
zahtevajo spremembo bančnih ukrepov, ker
bi bil sicer znatno oviran redni dovoz bla-
ga na posamezna tržišča.

Washington, 9. marca. s. Po konferenci a
vodilnimi člani kongresa je predsednik
Roosevelt izrazil nado, da se bo moglo po
sprejetju zasilnega zakona zopet takoj ob-
noviti bančno poslovanje. Glavni namen za-
silnega zakona je zopetna otvoritev čim več
bančnih zavodov. Glavna točka v zakonu je
valutna ekspanzija Federal Reserve banka.
Dejstvo, da je senator Glass, ki je znan kot
velik nasprotnik inflacije, pristal na ta pred-
log, je učinkovalo eplošno pomirljivo.

Newyork, 9. marca. s. Federal Reserve
Bank sporoča, da bo izdala za 2 milijardi
dolarjev novih novčanic, da bi s tem omogo-
čila bankam izplačilo vlog in tako pre-
prečila nadaljnji naval na banke.

Parlamentarni režim na Grškem

Tsaldaris je že sestavil svojo vlado in bo v najkrajšem času sklical novo izvoljeni parlament

Atene, 9. marca. d. Vodja ljudske stranke
Tsaldaris je snoči sestavil vlado, ki je bila
tako zaprežena in je še v teku noči na-
vela vladne posle od začasnega vlade gene-
rala Otonaiosa. Vlada je sestavljena takole:
Predsednik Panajot Tsaldaris, pro-
met general Kondilis, notranje stvari
Metaksas, mornarica in zrakoplovstvo
admiral Hadžikiriakos, zunanje stvari
I. Palis, kmetijstvo Teotokis, na-
rodno gospodarstvo Pesmazoglou,
pravda P. Palis, prosveta Makropu-
los, narodno zdravje Kodamanis, dr-

žavni podtajnik v prometnem ministrstvu
Sagias, narodno gospodarstvo Stefa-
nopolus, finance Maksimos, gene-
ralni guverner za Makedonijo Samaras,
generalni guverner Epirja, Mantas in ge-
neralni guverner Trakije Leontidis.
Nova vlada namerava v najkrajšem ča-
su sklicati novo izvoljeni parlament, ob-
nem pa je izdala nalog, naj se proti vsem,
ki so bili udeleženi pri Plastirasovem puču,
vede sodno postopanje. Veliko število ofi-
cirjev je bilo odstavljenih. V Atenah se
vrši velika manifestacija pristašev vlade.

Zakon o občinah sprejet tudi v senatu

Zakon je sedaj definitivno odoben in čaka le še vladarjeve sankcije — Nadaljnji delovni program senata

Beograd, 9. marca. p. Senat je danes dopoldne nadaljeval razpravo o načrtu občinskega zakona. K načelni debati so se oglasili senatorji Miloje Jovanović in Milan Marjanović ter notranji minister Lazić. Senator Jovanović je stvarno kritiziral zakonski načrt in posamezne njegove določbe, ki nekaterim členom je stavil svoje posebne pripombe. Naglasil pa je, da zasluži načrt vso pozornost in vse priznanje, zlasti ker je njegov namen, ojačiti državno in narodno edinstvo. Pozdravil je prizadevanje vlade, ki namerava s tem zakonskim predlogom urediti razmere v 95 odstotkih naših občin, kar daje novemu občinskemu zakonu še posebej značaj. Zamerja pa vladni, da Narodni skupščini še ni predložila zakonskih načrtov o mestnih občinah in o banovinskih samoupravah. Končno je v svojem govoru zahteval, da je treba skrbeti za finančni položaj občin, ki so zelo zadolžene.

Senator Milan Marjanović je pohvalil zakonski načrt, da je zelo koristen tako za politični, kakor upravni razvoj države. Z novim občinskim zakonom se bo postavila tudi komunalna politika v službo ideje državne in narodnega edinstva. V ostalem je pripomnil, da je bilo o zakonskem načrtu izrečenih že toliko dobrih besed, da je vaka nova beseda odveč. V drugem delu svojega govora je odgovarjal na izjava bivšega ministra senatorja dr. Švirgule, ki je včeraj govoril o načrtu in o stališču svojega kluba napram glavnim določbam zakonskega predloga.

Notranji minister Žika Lazić, ki je povzel besedo kot zadnji govornik v načelni debati, je izrekel nekaj pripomb k izvajanjem posameznih govornikov. Poudaril je, da smatra pluralni volilni sistem za boljšega od proporcije, da pa tak sistem ne odgovarja današnjim razmeram. Ugovarjal je tudi mnenju nekaterih govornikov, ki se izražali proti prevelikemu številu območij v občinskih upravah, ter je naglasil, da je o tem vprašanju že obširno razpravljala Narodna skupščina in da se je tedaj vprašanje docela pojasnilo. Zavzel

se je končno tudi za nameščenje strokovnih uradnikov pri občinskih upravah.

Z govorom ministra Lazića je bila načelna debata o načrtu občinskega zakona zaključena, načrt sam pa sprejet s 45 glasovi proti 5. Takoj nato se je vršila podrobna debata in je bil tudi v njej zakon o občinah s 42 proti 5 glasovom. Zakon je s tem definitivno odoben.

Podpredsednik senata dr. Fran Novak, ki je vodil vso današnjo sejo, je nato sejo zaključil in napovedal, da se bo prihodnja vršila jutri dopoldne ob 10. Na jutrišnji seji prideta na dnevni red razpravi o načrtu društvenega in zborovalnega zakona in o zakonskem predlogu glede nove razdelitve srezov v vrbaški banovini.

Jutri popoldne se sestane tudi klub senatorjev. Razpravljali bo o poročilu senatske odbora glede konvencije o paktu Male antante. Tako po seji kluba se sestane ob 17. zopet plenum senata, da bo razpravljala o ratifikaciji novega pakta Male antante. Poročilo senatske odbora o konvenciji bo podal senator Emil Gavrilja.

Proračunska razprava v Narodni skupščini

Beograd, 9. marca. p. Finančni odbor je na svoji današnji seji zaključil debato o državnem proračunu in o finančnem zakonu za leto 1933-34. Poročilo, ki bo predloženo Narodni skupščini, je bilo zvečer definitivno sestavljeno in podpisano. Objavljeno bo na prvi seji Narodne skupščine, ki se sestane, kakor je bilo že napovedano, v soboto ob 10.30. Naslednja seja Narodne skupščine bo v ponedeljek opoldne, ko se bo pričela načelna proračunska debata. V ponedeljek dopoldne se sestane klub JRKD, da se dogovori o načinu proračunske razprave v skupščini.

Proračunska razprava se bo od ponedeljka dalje zelo forsirala. Narodna skupščina bo zasedala trikrat dnevno in tudi ob nedeljah dopoldne. Na ta način računajo, da bo razprava o proračunu tako v skupščini kakor v senatu zaključena še pred koncem meseca.

LOMBAR — DOSMRTNA ROBIJA

Tretjič nadaljevana razprava je bila zaključena davi ob 1.30

Ljubljana, 9. marca. Mrzlična radovednost je zajela Ljubljano, zlasti še Šiško. Z napeto pozornostjo pričakujejo ljudje odločitve in konca: kdo bo zmagal, državni tožilec ali Jože Lombar? V dve skupini so se strnili gledalci in priče — v »zavijače« in v »odvijače«. Mi-lite: vodja prvih je državni tožilec, vodja drugih pa obtoževanec zagovornik. Nimate prav. Glavni odvijalec je sam Jože Lombar. Naravnost s frapantnim spominom vé za vsako izjavo priči, za vsako najmanjšo navedbo, ki mu gre v dobro ali v breme. Prijatelj in znanec je imel Lombar in jih še ima v vseh slojih družbe. Ne le, da je že na policiji pri prvem zaslišanju izmaknil dvojne važnih dokazil iz zapiskov, še več: prijatelji sojetniki so mu prinašali iz sodne pisarne akt za aktom, ki se je tikal njega, da je mogel v preiskavi mirno premisliti in preudariti, kako bo odvijal usodni obroč dokazov, kadar bo stal pred sodniki. Niti sence utrujenosti ali celo nervoznosti ni dosegel pokazal Lombar med vso razpravo. Le redko je ostal dolžan pojasnila na spretna in nenaadna vprašanja sodnikov.

Toda vendar! Skrbno zgrajeni alibi za usodni ponedeljkov popoldan se je razblinil pod jasnimi izjavami priči. Edina zelena vejica, priča Mali, je od zadnjic vtaknjen pod ključ zaradi suma krivega pričevanja. A priznanja le ni bilo. Dokazov je še manjkalo. Pri dosedanjih razpravah je Jože Lombar vztrajal že nad 22 ur pred velikim senatom — danes popoldne je stopil tretjič pred sodnike. Kako se bo odločila njegova usoda?

Kazenski proces, ki mu je v naši kriminalni kroniki zabeleženih malo enakih, je seveda danes povzročil še posebno velik naval v sodno dvorano. Ljudje so si že od ponedeljka naprej skušali pribaviti vstopnice, a danes dopoldne je bila pisarna v tretjem nadstropju justične palače naravnost oblegana, kakor da bi delili denar. Izdanih je bilo okoli 300 vstopnic, nakar se je razvila pravcata borzna spekulacija z njimi in je vrednost teh redkih »papirjev« zrasla od desetaka celo do stotaka... Ze kmalu po 15. uri je bil trg pred justično palačo močno napolnjen.

Jože bo dobil kolo, so sodili specialisti. Kolo pomeni v kazniškem žargonu dosmrtno ječo, ker takemu obsojencu zadržajo na celniško desko majhen krog v znamenje, da mu bo življenje v ječi teklo enakomerno do smrti. Odvijati pa so tudi danes simpatizirali z obsojencem in prepričanju, da bo oproščen. Naziv obeh strank se je pojavil v teku procesa, ko je državni tožilec trdil, da se Lombarji zavija zanjaka dokazov, dočim je branilec reagiral, da se bo počasi odvil... Velika vhodna vrata so se odprla ob 15.45, vse se je borilo za vstop in čim boljše sedež v dvorani. Red je varovala policija.

Jože Lombar

Pet minut pred 16. uro sta dva paznika privedla Lombarja Bled je bil danes... Predsednik velikega senata višji sod. svetnik g. Anton Mladčič je kratko uvedel: »Nadaljevanje prekinjene glavne razprave.« Branilec dr. Fran Frlan je nato povzel besedo: »Visoki sodni dvor! Ali bi se moglo iz lokalnega oglada in iz posameznih poškodb Vojnikičevih ugotoviti, ali je bil udeležen od dotičnega storjen od spredaj, ali od zadaj ali od strani?« Predsednik: »Od strani. Drugače ni nič natančnega. Poškodba je bila prizadejana na desno stran lica v brahijalno silo. Verjetno, kakor pravi izvedenec mnenje, je bil že prvi udarec tako silen, da ga je nekoliko omamilo, nato pa so sledili udarci z ostrino.« Branilec: »Hočem samo ugotoviti, kar sem zvedel sedaj, da je Lombar levičar. Važno bi torej bilo, da bi izvedenci povedali, ali je mogel udarec levičarja s tako silo.« — Predsednik je nato dal k razpravi pozvati zdravnika dr. Suherja, ki je bil navzoč pri obdukciji pokojnega Vojnikovića. Branilec je nadaljeval: »Zasliši naj se obtoženec, da sploh z desnico ne more dela opravljati.« Predsednik: »Hodil je na lov in zajec streljal, kar je za levičarja vendar zelo težko.« Obtoženec: »Vse delam z levico. Streljam tudi z levico.« Predsednik ironično: »Morate pač imeti posebno puško. Ne morete streljati z levo stranjo.« Obtoženec: »Verjemite mi, da sem vsikdar na lovu streljal z levico!«

Lombar je levičar...

Pet minut pred 16. uro sta dva paznika privedla Lombarja Bled je bil danes... Predsednik velikega senata višji sod. svetnik g. Anton Mladčič je kratko uvedel: »Nadaljevanje prekinjene glavne razprave.«

Branilec dr. Fran Frlan je nato povzel besedo: »Visoki sodni dvor! Ali bi se moglo iz lokalnega oglada in iz posameznih poškodb Vojnikičevih ugotoviti, ali je bil udeležen od dotičnega storjen od spredaj, ali od zadaj ali od strani?«

Predsednik: »Od strani. Drugače ni nič natančnega. Poškodba je bila prizadejana na desno stran lica v brahijalno silo. Verjetno, kakor pravi izvedenec mnenje, je bil že prvi udarec tako silen, da ga je nekoliko omamilo, nato pa so sledili udarci z ostrino.«

Branilec: »Hočem samo ugotoviti, kar sem zvedel sedaj, da je Lombar levičar. Važno bi torej bilo, da bi izvedenci povedali, ali je mogel udarec levičarja s tako silo.« — Predsednik je nato dal k razpravi pozvati zdravnika dr. Suherja, ki je bil navzoč pri obdukciji pokojnega Vojnikovića. Branilec je nadaljeval: »Zasliši naj se obtoženec, da sploh z desnico ne more dela opravljati.« Predsednik: »Hodil je na lov in zajec streljal, kar je za levičarja vendar zelo težko.« Obtoženec: »Vse delam z levico. Streljam tudi z levico.« Predsednik ironično: »Morate pač imeti posebno puško. Ne morete streljati z levo stranjo.« Obtoženec: »Verjemite mi, da sem vsikdar na lovu streljal z levico!«

Husein Imbršević

Predsednik je nato velj pozvati v dvorano muslimana prekupevalca stare obleke Huseina Imbrševića, doma iz Kozarice, srez Kozarac v Bosni. To je ena glavnih razbremenilnih priči, na katero oslanja obramba vso težino razbremenitve Imbršević je suhljat človek, bil je z eskorto priveden v Ljubljano. Zasliševanje je trajalo nad eno uro. Predsednik je z največjo točnostjo in pozornostjo predočeval obtoženo vse važne momente, o katerih je bil Imbršević zaslišan že na policiji in pri domačem sodišču v Bosni:

»Ali ste v neprijateljstvu z obtožencem?« Priča se je obrnil, pozornost pogledal Lombarja: »Jaz ga ne poznam.«

Ko ga je predsednik opozoril na važnost prispege, je kratko pripomnil, da bo povedal, kar je pač že povedal. Ni pismen in se ne more na vse spominjati. Nato je opisoval, da je bil pred dvema letoma v Ljubljani, odkoder je šel na Vrhniko kupovat gasilsko uniformo. Dvakrat je bil tam, a

se ne more točno spominjati datuma, tudi ne ve, ali je bila nedelja ali delavnik, samo to pomni, da je dobil od gasilcev uniformo in da jo je odnesel v Ljubljano. Nadaljeval je dosti zmeden: »Slavno sodišče! Ko sem se zvečer z Vrhnike vrnil v Ljubljano, sem imel kvartir pri Lloydju. Stvari sem pustil tam in sem nato šel v Šiško. Bilo je okoli 23. ure, ko sem srečal v Kolodvorski ulici pri mestnem kopališču Rukavino in Smaila Vojnikovića. Nekoč nato sem v Ljubljani srečal Vojnikovićeve-

ga brata, ki me je vprašal, ali sem kaj videl Smaila. Rekel sem mu, da sem ga videl, kakor rečeno, a pozneje nič več.

Predsednik je polagal največjo važnost na datum, toda priča ni mogla točno ugotoviti, čes, da ni pismen in »ne zna«. Njegova izpoved je bila vsesok precej zapletena. Na podlagi prejšnjih izpovedb se je stvar nekoliko pojasnila. Priča je sicer trdila, da je bilo 29. septembra 1930, ko je videl Rukavino in Vojnikovića, toda gotovo to vendarle ni. Predsednik je ugotovil, da priča ni bil nikjer prijavljen. 17. oktobra je bil zaslišan na policiji.

Nato je bil pozvan v dvorano blagajnik vrhnjskega gasilskega društva, posestnik Fran Žitko. Pokazal je sodišču potrdilo, da je kupil Imbršević 15. oktobra od društva 59 delov uniform za 2950 Din. Priča je tudi decidirano izjavila, da je Imbršević vso prodano blago hkratu plačal. Ze nekaj tednov prej je bil na Vrhniki, toda prvič ni prišlo do kupčije. Predsednik je nato ponovno začel čitati prvotne Imbrševićeve navedbe. Imbršević je vztrajal na tem, da je pravilno tako, kakor je izpovedal pri prvem zaslišanju na policiji v Kozarcu, ne pa tako, kakor pri drugem zaslišanju na policiji v Ljubljani. Policijski nadzornik Zajdel je nato predložil originalne zapiske o zaslišanju.

»Kaj pa je ubiti človeka!«

Zaslišan je bil nato sodni izvedenec dr. Suher. Na vprašanje zagovornika, ali je mogoče iz oblike ran konstatirati, ali je bil napad izvršen od spredaj, zadaj ali od strani in s katero roko, je dr. Suher izjavil: »Ne.«

Priča Osman Utarelić je nekoč srečal Lombarja v gostilni pri gorenjskem kolodvoru. Lombar mu je ponujal na prodaj samokres, nato pa mu je pokazal Vojnikovićevo fotografijo in ga vprašal, če pozna to osebo.

Predsednik: »Lombar, kje je ta slika?« Lombar: »O tem ne vem ničesar, to je laž!«

Priča pa ponovno potrdi, da je vse to res in da je Lombar pognel fotografijo iz listnice in jo nato zopet vanjo spravil. Takrat se je bil Lombar v družbi še treh drugih oseb pripeljal na motorju s prikloiko iz Škofje Loke. Lombar vse te izpovedi odločno zanika in trdi, da so izmišljene.

Priča Dolničar, posestnik v St. Vidu, se spominja, da je vprašal Lombarja, ko je ta v neki gostilni streljal s samokresom, zakaj strelja, nakar mu je Lombar odvrnil: »Kaj pa je meni enega človeka ubiti, če se izplača!« Sprva je priča vzel to izjavo za neresno, ko pa je slišal o Lombarjevih pustolovčinah, je postal drugega mnenja.

Kremžarjeva nova senzacija

Zaslišan je bil nato ponovno glavna priča Kremžar, ki je na predsedniškovo vprašanje vztrajal pri izpovedi, kakor jo je bil dal na policiji in nato pod prisego pri razpravi.

Predsednik: »Kako je bilo pri Slamiču?« Kremžar: »Na pustni torek sem pri Slamiču dobil Korošca in Lombarjevega brata Toneta. Ponudila sta mi vino, ki smo ga nato precej popili. Korošec me je za tem začel nagovarjati, naj grem k sodniku in preklehim vico, kar sem izpovedal proti Lombarju z motivacijo, da sem svojo prvo obremenilno izpoved dal v pijanosti. Ob sta me vabila na dom k Lombarju. Sprva sem temu upiral, nato sem pa vseno šel z njima. Na domu me je tudi Lombarjeva mati prosila, naj ne bi tako govoril proti njenemu sinu, kar da sem jaz edina obremenjena priča. Mihaela pa je rekla Korošcu, naj mi da star trenchcoat. S Korošcem sva se nato dogovorila, da stopiva jutraj k zagovorniku dr. Frlanu, kjer bom vse tako izpovedal, kakor smo se ponotni dogovorili, nato pa naj bi jaz pred sodniki objel Jožeta Lombarja in ga prosil za odpustanje. Korošca in mene so še opominjali, naj paziva, da naju kdo ne vidi, ko bova šla skupaj v mesto. Jaz sem nato spil še več kozarcev ruma in sem zato prišel popolnoma pijan na sodišče.«

Kremžarjeva jasna izjava je napravila na vse zelo močan vtis, vse pa je bilo namy pozornost tudi zato, ker je danes prišel vprav eleganten pred sodnike.

Zaključek dokaznega postopanja

Predsednik je nato čital izpovedbe še nekaterih v preiskavi zaslišanih priči, tako predvsem navedbe hiralca Drinovca, ki je povedal, kako je jeseni 1930 videl nekoga velikega, okoli 50 let starega Bosanca, ki je nesel težak »punkelj« do gorenjskega kolodvora, kjer je bisago naložil na neki voz s konjsko vprego. Voz je nato krenil proti Šiški. Drinovec je sodil, da v vreči ni bila obleka, pač pa kako meso. Ali je morda bilo človeško truplo, tega ne more potrditi. Druge priče niso navedle nič bistvenega. Izvedenec Vokoslav Adamić je izjavil, da je bila vrstica, s katero je bilo truplo Vojnikovićevo zadrženo, debelejša in druge kakovosti od one, ki so jo našli pri obtožencu na domu. Predsednik je nato vprašal, ali kdo stavi še kake nove dokaze.

Državni tožilec dr. Fellacher je nato predlagal, da se izvede 9 novih dokazov o raznih okoliščinah. Predložil je tudi policijske

ske poročila, ki ugotavlja: priča Gvidon Korošec je na zadnji razpravi izjavil, da je tisti denar, ki mu je bil pri zaročenki (Lombarjevi sestri) ukraden potreboval za motor, a tega je kupil šele 5. junija 1931 pri trvdri Kenda Branilec dr. Fran Frlan se je pridružil tem predlogom iz razloga, da mora priti resnica do zmage in da se mora zadeva popolnoma pojasniti. Predlagal je hkratu, naj se razprava preloži na nedoločen čas tudi zato, da se poprej konča kazensko postopanje proti priči Andreju Maliju, ki ga je bil državni tožilec dal odpeljati v preiskovalni zapor zaradi suma krive prispege.

Po kratkem posvetovanju velikega senata je predsednik Mladčič objavil sklep, da se vsi nadaljnji dokazi zavrnejo kot ne-utemeljeni, ker je bila razprava dovolj izčrpna. Dokazno postopanje je tako bilo ob 18.30 končano, nakar sta sledila govora državnega tožileca in branilca.

Obširen plaidoyer državnega tožileca

Ob grobni tišini vsega auditorija, je pričel državni tožilec dr. Julij Fellacher svoj izčrpn plaidoyer. Kdor je kolikar zasledoval potek vse razprave, je moral občudovati vestnost, s katero je zbiral državni tožilec gradivo za obtožnico. Ni bilo lahko njegovo delo pri skrajta tako skromnem dokaznem materialu, toda s trdnim delom se mu je posrečilo nabrati toliko indicij in spretno razvozlati vse netežete zanke obtoženčevega vztrajnega zagovora.

Prav tako skrbno je zbral ogromno naraslo gradivo in pokazal na vse okoliščine, ki nujno utemeljujejo, da je obtoženi Jože Lombar res roparski morilec. Spretno in

Državni tožilec dr. Julij Fellacher

jasno je izključil, da bi mogel priti sploh kdo drugi v poštev pri tem skrivnostnem, nenavadno zagonetnem zločinu. Kakor je pri vsakem poslu treba vaje in spretnosti od malega k velikemu, tako je tudi vsa Lombarjeva preteklost takda, da mu je prav verjetno prisoditi tudi umor Vojnikovića. Ničče ni tako znan v okolici tiste ponikovalnice, ki je po izreku g. Zajdele »prava džungla«, kakor baš obtoženec in vsi znaki kažejo, da je obtoženec tisti ponedeljek svojo žrtev nekje v »džungli« pokrli z mahom in listjem ter jo šele ponoči potisnil v vrečo in potopil v ponikovalnici. Dr. Fellacher je nato prepričevalno in dokumentirano na soglasnih izjavah priči vračal skrb no pripravljeno obtožbenec alibi za usodni ponedeljkov popoldan, nasprotno pa je po izpovedih dveh verodostojnih priči ugotovil, da je tistega popoldne res šel Vojnikovič z Lombarjem po Večni poti. Zlasti obtežilna je bila pri tem sicer dobrih miselnih izpoved obtoženčeve sestre Mihaele, da je videla svojega brata ob 16. uro dnevnega ponedeljka doma in je tako pomagala ovreči obtoženčeve trditve, da je bil isti čas pri dr. Sfiligoju. Glede dozdevno razbremenilnih priči Korošca in Malija je zatrdil državni tožilec, da sta pričala pod vplivom obtoženca, ki si je znal celo iz zapovori obdržati zvezo z njima, kakor tudi s svojo ženo. Toda tudi ta pričevanja niso mogla zaradi netočnosti in očitne neistinitosti obrniti zadevo obtožencu v prid. Točni računi zapitka Lombarja in njegove družbe, ki jo je za lahko pridobil denar brezimenen napajal, so pokazali, da kljub vsem obtoženčevim pojasnilom ostane zapitek v znesku nad 1000 Din nepojasnjen; kako je prišel obtoženec do njega? Tudi obtoženčeve obnašanje po najdbi umorjenca in zlasti njegov vzklik ob aretaciji, ko še ni nihče vedel, kdo je mrtvec in se je sodilo, da je »to neki Kitajec«, je Lombarju ušel tisti vzklik: »Našli ste ga. Vem, zakaj me aretirate...« Tako je nizal dr. Fellacher s spretno roko dokaz na dokaz in po skoraj trirnurnem govoru predlral za obsodbo Jožeta Lombarja zaradi roparskega umora.

Takoj nato je pričel govoriti obtoženčev branitelj g. dr. Fran Frlan. Seveda je tudi njegova obramba bila izčrpna in zato zelo obsodna ter jo je obtoženec poslušalo z nezmanjšano napeto pozornostjo. Tako se je razprava zavlekla pozno v noč. Ob 23.45 je branilec zaključil, nakar je vstal Jože Lombar: »Visoko sodišče, nisem umoril Vojnikovića! Če me obsojite, se bo zgodil justični umor...« Senat se je umaknil k posvetovanju. V dvorani je vršalo. Nekaj nepovabljenec se je še po žlebu pripilazilo vanjo pri zadnjem oknu, odprtem zaradi dušečega ozračja.

Sodba

Posvetovanje senata je bilo izredno dolgo, trajalo je uro in četrt. Točno ob 1. po polnoči je predsednik g. Mladčič ob največji tišini razglasil sodbo:

...je kriv in se obsodi na dosmrtno robijo...

Med čitanjem obsodbe je obtoženec skrušen sedel na klopi, obraz je zaslonil v dlani, njegova vztrajnost je povsem popustila. Vsi drugi pa so poslušali sodbo stoje. Ko je obtoženec čul jokati svojo ženo Valerijo, navzočo tik zadaj med pričani, je tolažilno pripomnil: »Tu nicht weinen!« — Čitanje razlogov je bilo dolgotrajno, v njih se zlasti poudarja, da je sodba utemeljena na podlagi indicij, ki jih je doprinesla obtožnica, dočim se obtožencu alibi ni posrečil Potrj je Jože Lombar v spremstvu obeh paznikov zapustil dvorano. Bil so dramatični prizori, ko se je poslavljalo od žene in mu je težko bilo sprejeti verige. Ženo je tolažil: »Vse še pride na dan.« Občinstvo pa se je razhajalo pod močnimi vtisi dolgotrajne razprave in dočakane sodbe.

Carinska vojna z Nemčijo

Iz solidarnosti z Jugoslavijo je ČSR prepovedala transferna plačila v Nemčiji

Praga, 9. marca č. Češka Narodna banka je prepovedala nadaljnja transferna plačila v Nemčiji. Prepoved je že stopila v veljavo. Vsa plačila se bodo morala izvrševati v češkoslovaških krah na osnovi tečajne praške borze dan pred izvršitvijo plačila. Pri tem se bo treba ravnati po tečajih, ki jih objavi ena izmed šestih pooblaščenih češkoslovaških bank.

Ukrep je bil izdan zaradi tega, ker je nemška vlada v zadnjem času sistematično ovirala uvoz češkoslovaškega blaga, zlasti kmetijskih pridelkov v Nemčijo. Zaradi tega se je znatno poslabšala češkoslovaška trgovinska bilanca z Nemčijo. Češkoslovaška je to pasivo doslej lahko prenašala, ker je bila aktivna niena zunanja trgovina z drugimi drž-

žavami. Sedaj pa, ko je aktivnost češkoslovaške trgovine z drugimi državami prenehala, ni mogoče več še nadalje dopuščati, da bi bila češkoslovaška trgovina z Nemčijo tako zelo pasivna. Spričo tega ukrepa pričakujejo sedaj, da bo nemška vlada odposlala v Prago svojo trgovinsko delegacijo, da se prično nova pogajanja s češkoslovaško vlado. Nekateri dobro poučeni politični krogi pa ugotavljajo pri tem, da je bil ukrep češkoslovaške Narodne banke izdan v času, ko so se prekinila pogajanja med Jugoslavijo in Nemčijo. Na ta način je prišlo sedaj prvič do izraza in konkretnega izvajanja tudi gospodarsko sodelovanje, kakor ga določa nova konvencija o organizaciji Male antante.

organizaciji, vzdržujejo preozke zveze s se. vernimi brati Čehi, ki so baš takrat znano antimitaristično propagando. Nacionalni vzgoji so bile internacionalne organizacije v veliko škodo, ker internacionalni naj bi bili samo mi, med tem ko so nemški sodrugi pri vsaki priliki kazali svoj nemški nacionalizem.

To so fakta, ki jih ugotavljamo po 25 letih v dokaz kako živa potreba je bila ustanovitve Narodne delavske organizacije. Rame ob rami z ostalimi sloji naroda je korakalo tudi delavstvo in pripomoglo k marsikateri narodni zmagi. Ob prevratu pa si je delavstvo, organizirano v narodnih organizacijah, spletlo še posebno neverjetnih zaslug.

Kot delavska strokovna organizacija pa je bila Narodna delavska organizacija tudi borbeno organizacija. V borbi za pravice ročnega in duševnega delavca, za njegovo enakovrednost in enakopravnost je naše nacionalno delavstvo temeljito preizkušeno. O tem so se delavci prepričali sami in zato so se vrste narodnega delavstva neprestano množile in jačile.

Upravičeno lahko pričakujemo, da bo slovenska in vsa jugoslovska nacionalna javnost s simpatijami pozdravila jubilej težkega dela našega delavstva in da bo te simpatije tudi vidno manifestirala z udeležbo na prireditvah, ki bodo v zvezi z jubilejno proslavo. Pokroviteljstvo nad proslavo je prevzel ban dravske banovine g. dr. Draž Marušić, ki bo istočasno tudi kum praporu, ki bo ob tej priliki razvit.

V častnem predsedstvu so gg. ministri dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj, župan ljubljanski dr. Dimko Puc, župan mariborski dr. Fran Lipold, I. podstarosta SKJ Engelbert Gangl, predsednik ZKD direktor Jug. predsednik Narodne odbrane dr. Josip Cepuder, zastopnik UJNR Ivan Deržić, predsednik ZDPD Joško Zemljčič, predsednik Jugoslovenskih delavskih podpornih društev v Nemčiji Pavel Bolha in predsednik in ustanovitelj NSZ R. Juvan.

Delavske organizacije se na proslavo svojega jubileja že marljivo in sistematično pripravljajo, tako da se bo ta redka svečanost brez dvoma razvila v močeno manifestacijo nacionalnega delavstva.

Vremenska napoved

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, pozneje znatno bolj stalno, nekoliko hladneje.

Dunajska vremenska napoved za petek: Sprva še malo spremembe; ponekod bolj jasno. Z zapada se bo približalo toplejše vreme.

Pred jubilejem Narodne strokovne zveze

Sredi maja se bodo vršile v Ljubljani dveodnevne priprave, a lepe in pomembne svečanosti v proslavo 25-letnice, odkar si je zavedno nacionalno delavstvo v Sloveniji ustanovilo svojo lastno strokovno organizacijo, današnjo Narodno strokovno zvezo. Če kdo, potem je gotovo naše delavstvo upravičeno, da dostojno proslavi svoj jubilej. Težko in odgovorno delo, minimalne plače, stalne redukcije in vse polno socialnih krivic in udarcev — vse to ni odvzelo našemu delavcu onega idealizma, ki je potreben vsakemu narodu pri reševanju velikih narodnih vprašanj. Delavec je bil oni, ki je vedno doprinal in še doprinala največje žrtve, ki pa je kljub vsemu zanesljivo ustvarjal del narodne skupnosti.

Pred ustanovitvijo Narodne delavske organizacije v Trstu niso imeli slovenski delavci nikakih pravic. Prišlo je celo tako daleč, da se na delavskih zborovanjih, ki so jih prirejale internacionalne organizacije, ni smelo razpravljati v slovenskem jeziku, temveč samo v nemščini ali italijanski. Celo tako zvani slovenski »sodrugci«, so raje obravnavali z delavci v drugem jeziku, samo v slovenskem ne. Ko so l. 1907 pri volitvah v dunajski državni zbor zahtevali slovenski delavci, da se na shodu, na katerem je bila večina slovenskih delavcev, govori tudi v slovenskem jeziku, so voditelji internacionalne organizacije to zahtevo glasno odklonili. Ker je bila narodna zavest močnejša od navideznih internacionalce, so slovenski delavci v znak protesta zapustili zborovanje in sklicali svoj poseben sestanek, na katerem so sklenili ustanoviti svojo narodno delavsko organizacijo.

Z ustanovitvijo NDO je silno narasla narodna zavest in na tisoče slovenskih delavcev se je združilo v novi slovenski organizaciji, kar je bilo za razvoj narodnega občutja odločilnega pomena. Trst je postal največje slovensko mesto.

Tudi v Ljubljani je bila podobna slika. Med slovenske delavce so hodili nemški sodrugi iz Grada in Dunaja ter oznanjali H. evangeli! Marksove internacionale v ljubljanski nemški Kazini in z nemškimi govori. Da je bilo to stari habšburški avstrijski vojci, se razume samo po sebi: zato so avstrijske oblasti tudi vedno preganjale novo narodno organizacijo in nje ne voditelje. Že po dveh letih obstoja Narodne delavske organizacije v Ljubljani so jo v letu 1910 razpustile z utemeljitvijo, da slovenski delavci organizirani v tej or-

Naši kraji in ljudje

Vprašanje preselitve trboveljskih rudarjev Emigracija je nemogoča — Za preselitev v druge naše rudarske revirje je treba šele ustvariti najprimitivnejše pogoje

Ljubljana, 9. marca.

V včeršnjem članku o trboveljskih rudnikih in rudarjih je bilo v posebnem poglavju v splošnem označeno razmerje med povprečno vrednostjo premoga in delavskimi plačili v trboveljskih in državnih rudnikih. Omenili smo skupno vrednost produkcije v vseh državnih rudnikih, iznos delavskih mezd ter odstotno razmerje med mezdami in vrednostjo produkcije. Iz tega pregleda je razvidno, da je razmerje med napravami vrednosti produkcije v trboveljskih rudnikih manjša od one v 14 državnih rudnikih podjetij. Ne samo zaradi tega razmerja, temveč že od začetka sedanje krize mislijo trboveljski rudarji zelo intenzivno na druga rudarska podjetja v državi in če bi bili dani najosnovnejši pogoji, bi bilo že davno prišlo do preselitve in razmestitve trboveljskih rudarjev po drugih rudnikih v državi. Ne glede na socialno in gospodarsko stran kritičnega položaja bi prišlo do tega tudi zaradi geografskega položaja trboveljskih revirjev. Ta revir obsega kotline, ki so popolnoma odrezane od agrarnega zaledja in popolnoma navezane na rudniški obrat. Razselitev delavcev, ki so izgubili posel v rudarskem revirju, je popolnoma nemogoča v drugih slovenskih industrijskih krajih, ker imajo vse te industrije same nezaposlenega okrog 30 odstotkov svojega staleža. Dokler je bila mogoča emigracija, je odhajalo v širni svet mnogo delavcev iz rudarskih revirjev.

Iz lastne iniciative iščejo trboveljski rudarji že od začetka krize v trboveljskih revirjih pota v druge rudnike v državi. Sprva so si na jugu države iskali zaslužek posamezniki in manjše skupine, pozneje pa so bili na potu tudi večji transporti, kajti po revirjih so se pojavljali, kakor smo že poročali, odposilniki raznih rudnikov in obljube, ki so jih dajali, ko imele za posledico, da se je mnogo delavcev z zadnjimi sredstvi odločilo za dolga pota pri iskanju zaslužka. Vseh teh rudarjev gotovo ni vodilo statistično ugotovljeno razmerje med mezdami in vrednostjo produkcije, marveč podali so se na pot s sklepom, da bi delali tudi za nižje meze, kakor poprej doma, kjer jim sedaj zaradi redukcij preti smrt od lakote. Do malega vsi trboveljski rudarji pa so se morali vrniti iz južnih krajev, ker niso tam našli niti najprimitivnejših pogojev za naselitev in življenje. Kakor že znan, je rudarska organizacija po Delavskih zbornicah zaprosila vsa rudniška podjetja, naj bi s centralno Delavsko zbornico sklenila pogodbo, da bodo v podjetjih poskrbeli za izvedbo socialne zakonodaje ter za ureditev najprimitivnejših življenjskih in delovnih pogojev. Med te spadajo v prvi vrsti to, da bodo meze izplačane redno v gotovih rokih, da bodo delavci dobili na razpolago potrebne orodje in da bo oskrbljeno v vseh sedežih rudarskih podjetij tudi za primerna stanovanja in za nabavljanje potrebnih živil. Nadalje naj bi vsa rudniška podjetja razpoložljiva službena mesta razpisovala samo preko Delavskega zbornice in skrbela naj bi tudi za kritje stroškov onih rudarjev, ki so prišli zaradi razpisov iz oddaljenih krajev, pa se morajo vračati, ker so službe že oddane ali ker jim ni mogoče nastaniti tam svojih družin. Do take, v največji meri potrebne ureditve pa doslej še ni prišlo.

Od državnih rudnikov je po vrednosti produkcije na prvem mestu rudnik Kakanj v Bošni, pri katerem iznaša vrednost produkcije v milijonih 41,2 iznos delavskih mezd 10,59, meza pa v odstotkih 25,8. Na drugem mestu je rudnik Zenica z vrednostjo produkcije 36,5 in odstotkom mezd 33, potem pa sledijo Senj, produkcije 32, meza 30, Kruška produkcije 21,8, meza 38; Breza, produkcije 21,5, meza 42,5; Vrdnari produkcije 12,6, meza 56; Mostar, produkcije 11,2, meza 47; Velenje, produkcije 9,8; Ugljenik, produkcije 7,5. Za

bukovca produkcije 6,9; Banja Luka, produkcije 6, Maslovare, produkcije 3,4; Bukinji, produkcije 3,2 in Suhači produkcije 0,65. So pa še nekatera privatna rudarska podjetja, ki niso v splošni pregledni statistiki, pri vseh pa je v popolno razliko od trboveljskih revirjev potrebno ugotoviti v prvi vrsti to, da niso urejena za življenje pravih in poklicnih industrijskih delavcev. Pogoje za življenje poklicnih industrijskih delavcev bi bilo treba povsod šele ustvariti, kar pa bi bil tudi ekonomski greh zaradi te velike krize.

V rudniku TRP in k njim spadajoče naprave je investiran nad 100 milijonov dinarjev. Veliki del tega denarja je iz tekočih prihrankov, del v rudnike efektivno vloženega denarja pa je inflacija razvrednotila.

Magistrat reže lačnim kruh

Nad 600 prosilcev na socialnem uradu — Usode in tragedije

Ljubljana, 9. marca.

Dasi zima ponehava, vendar se nič ne pozna, da bi kriza kaj odjenjala. Podoba je, kakor da je zima izžepala vse, kar je bilo še na razpolago, in da beda polagoma dosega svoj vrh. Vsaj naval, kakršni je bil danes na vrata mestnega socialnega urada v Mestnem domu, kaže tako.

Mestni uradi prično posloovati ob osmih, prvi prosilci pa so prišli prihajati že ob šestih jutraj, ko še vse mesto spi. Tako smo za časa vojne hodili čakati za moko in za kruh, za mleko in meso. V teku dopoldneva se je na stopnišča in na hodnike nagnetlo nad 600 ljudi, starcev in nosečih žensk, mladih mož in otrok. Po stopniščih, ki držijo iz I. do II. nadstropja, kjer so prostori socialnega urada, je stala ena sama veriga čakajočih, po trije drug vstric dujevali. Na vsaki par minut se je vsaka trojica lahko za eno stopnico pomaknila navzgor, navzgor k svojemu malemu upanju.

Referenti in osobe po pisarnah so imeli dela, kakor so ga samo med vojno imele po evrovizacijah in skladiščih. Izstavljenih je bilo na stotine in stotine nakazil za živila. Med prosilci so vseh vrst ljudi: stalni gostje socialnega urada, ki leta in leta prihajajo na vsaki toliko tednov in so jim listi v kartoteki že vsi popisani od nakazil; resni, skromni, sramežljivi ljudje, ki morda samo enkrat na leto, v najhujši

la. Tako je mogoče, da se je obrestoval v Trbovljah investiran kapital tudi v času največjih dividend ne nekaj nad 3 odstotke. Neekonomično je zaradi tega, investirati težko zbrana in visoko obrestovana javna sredstva v naprave, ki niso potrebne in ki spravljajo ob vrednost že obstoječe naprave. Če se polaga važnost na to, da se koncentrirajo rudniki v državni upravi, je gotovo bolj ekonomično, če se obstoječi privatni rudniki podpirajo ali prevzamejo proti določenemu obrestovanju v državno upravo, kakor pa če se izgrajujejo novi rudniki. Če pa bi prišlo kdaj do prevzemanja privatnih podjetij v državno upravo, bo seveda potrebno tudi vpoštevanje vseh življenjskih norm izrazitih industrijskih krajev, kjer so meze edini dohodek. Baš to, da se meze pri večini drugih rudniških podjetij ne smatrajo za edini dohodek, je vzrok, da so premostitve pravih poklicnih industrijskih delavcev iz Trbovelj v druge pokrajine, odnosno rudnike onemogočene.

stieki, spravijo skupaj toliko moči, da gre do takrat na magistrat; žene ki ne vedo, kod se potikajo njihovi možje, in žene, ki vzklikajo od ponosa in ogorčenja protestirajo, ko jim uradnik pokaže opombo v kartoteki, ki se tiče njihovega moža; »nepopolniji pijanec; stare, sive, snažno obložene in pošesane ženske, ki imajo svoje sinove po šolah in svoje možje po bolnicah; ljudje, ki niso nobene druge stalne točke na svetu, kakor to, da vsaki 14 dni prihajajo prositi na socialni urad, ki se neprestano selijo in jim je venomer treba popravljati kartoteko; stari Ljubljančani pa okoličani, ljudje z vseh vetrov in spet stari Ljubljančani, ki so vsake mesece in leta brez dela. — V pisarnah referentov socialnega urada prihaja na dan pač brez primere več zla in gorja kakor po spovednicah naših cerkvi, tragedije rodbin, katerih očetje so pijanci ali pa sede po zaporih, tragedije mater, ki ne morejo preživljati svojih otrok, pa so vnovič noseče...

Socialno delo, ki ga socialni urad mestnega magistrata vrši to kritično zimo, je v resnici nekaj ogromnega. Kdor koli je resnično potreben, vsakdo odnese iz hiše nakazilo za nekaj živil. En teden se že kako prebije ali celo 14 dni. Potem pa pridejo spet trkati na magistrat, v to budočo hišo, katere skladišča bi prav za prav morala biti brez dna.

Zaščitnica jeseniškega delavstva

Urnovešeni dohodki in izdatki Bratovske skladišnice — Njen pomen v socialnem in gospodarskem življenju Gorenjske

Jesenice, 9. marca.

Pod predsedstvom g. dr. Obersnela se je vsrila redna skupščina jeseniške Bratovske skladišnice v Delavskem domu in je razvidno iz poročila upravnega odbora, da je imela bolniška blagajna skladišnice v preteklem poslovnem letu skupnih dohodkov 1.468.669 Din, izdatkov pa 1.468.741 Din, tako da znaša prebitke 128 Din.

Čisto premoženje bolniške blagajne znaša 803.579 Din. Ta poslovni uspeh je zelo pomemben že zaradi tega, ker se je v najtežjih razmerah ohranilo ravnotežje med

dohodki in izdatki. Dohodki so se zaradi gospodarske krize zmanjšali za 276.523 Din. Razen v tovarni na Dobravi se je lani 15. marca ustavilo delo v obratih KID in je takrat ostalo brez dela 1773 delavcev. Uprava Bratovske skladišnice je mogla izostanek tako velikih prejemkov uravnovešiti le s pomočjo podjeja, ki je tudi za izvedbo skladišnične pomožne akcije dalo na razpolago znatna sredstva. V domači bolnici je bilo lani v 28.772 dneh oskrbovanih 933 bolnikov. Tudi nezdolna blagajna izkazuje prebitke, pokojninska blagajna pa 149.478 Din primanjiljaja. Od naložene imovine pri KID je bilo poslano glavni Bratovski skladiščini v Ljubljani 54.000 Din. S prebitkom je zaključil svoje poslovanje tudi zobozdravstveni sklad. Sklad za podpiranje brezposelnih toplotinskih delavcev in rudarjev pa je imel 98.060 Din dohodkov ter 88.888 Din izdatkov.

Poleg tega sklada je še sklad za aktivne člane in za starupokojence ter izredni sklad za podpiranje brezposelnih delavcev. Ta sklad je vsrtil lani izredno važno in težavno nalogo, ko je bila večina domačega delavstva več mesecev brez posla in zaslužka. V tej dobi je izplačal 1.048.412 Din podpor.

Bolniška blagajna je štela lani 2260 aktivnih in 3506 družinskih članov, nezdolna blagajna 2260 zavarovancev, 45 rentnikov, 6 vdov, 11 sirot in 3 rodbinski člane. Na novo so bile rente priznane 14 članom. Pokojninska blagajna šteje 2106 članov, 1316 žen in 2190 otrok. Starupokojencev je 51, novoupokojencev pa 213.

Jeseniška Bratovska skladišnica je s svojo solidno in temeljito izvedeno organizacijo vevležen afktor v socialnem in gospodarskem življenju Gorenjske, kar se je najbolje videlo lani v dobi zastaja v obratih KID. Od svojih članov je takrat Bratovska skladišnica odvrnila mnogo bede

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejši in najidealnejši odvajalni sredstvo. Vse to je bilo v dobi zastaja v obratih KID. Od svojih članov je takrat Bratovska skladišnica odvrnila mnogo bede

šela med svoje sodelavce. Dr. Jelačić pravi, da je več let na filozofski fakulteti v Skoplju. Vzle dokaj tankemu obsegu (80 strani) je njegova knjižica »Na prelomu« vsebinsko prav tehtna. Na prelomu? »Svetovni vojna in ruska revolucija sta razpili oni veliki ogenj, ki je zdajval tlel pod krinko mednarodnega in socialnega mira in na mah se je razgibal kaos. Požar plameni po vsej zemeljski krogli in se nikakor ne bo pogasila. Na prelomu smo, na izredno pomembni preokretnici svetovne zgodovine.« Tako pravi pisec v uvodu.

Njegovi »ogledi« so v zvezi z najbolj perečimi vprašanji našega časa. Obravnava jih bodisi neposredno, kakor n. pr. v prvem eseju mirovno gibanje, bodisi v obliki referatov o posameznih značilnih knjigah, ki se tičejo kakega »sodnega problema ali pojva. Za hrepenenje po miru in mednarodni solidarnosti, ki ga je svetovna vojna tako globoko vsadila v vse plemenite duše sveta, navaja pisec tri velike pacifistične teoretike: pesnika Danteja, filozofa Emanuela Kanta in francoskega misleca in politika Condorceta. »Po Condorcetu je vojna poleg tiranije, praznovestnosti in obskurantstva naj-

Pokret narodnega delavstva v prestolnici

Beograd, 8. marca.

V pokrajinah bivše Srbije do zadnjih časov niso imeli pokreta narodnega delavstva, kakršnega poznamo v naših krajih že 25 let. V zadnjih treh letih pa so se ustanovili jugoslovanski nacionalni delavski sindikati, ki neverjetno hitro nspredujejo in vrste narodno zavednega delavstva na naščajo.

Preteklo nedeljo se je vsrtil v dvorani hotela »Slavije« velik, imponanten shod, katerega se je udeležilo nad 3000 delavcev iz vseh delov Beograda. Govorili so poleg domačih voditeljev pokreta tudi zastopniki iz vseh banovin. Vodil je zborovanje g. Stojan Stanković, predsednik JNRS, ki je v daljšem govoru obravnaval tudi vsa poročila duševnega vprašanja. Nadalje so govorili Dušan Aleksić iz Beograda, Stevan Vučković iz Zagreba, Ljubomir Mitić iz Niša, Adolf Sertić iz Beograda, Stevan Gligović iz Cetinja, Ivan Dragić iz Sarajeva, Drag-Ljub Pešić iz Beograda, Emilijan Radulović iz Beograda in zastopnik Narodno strokovne zveze g. Vladimir Kravos, ki je orisal zgodovino pokreta narodnega delavstva v Sloveniji in pozval beograjsko delavstvo, da se udeleži proslavnih dni 14. in 15. maja v Ljubljani. Delavstvo je sprejelo vse govornike z velikim navdušenjem in je posebno toplo pozdravilo zastopnike iz Zagreba in Ljubljane. Prav ostro so govorniki obsojali punktaše in poslali Nj. Vel. kralju brzogovorne pozdrave.

Na posebni seji vseh pododborov jugoslovanskih nacionalnih delavskih sindikatov se je razpravljalo o proslavi 25letnice NSZ in je bilo sklenjeno, da pošljejo prav vse banovine svoje zastopnike. Računa se, da bo vse delavstvo znalo ceniti pokret slovenskih tovarišev in da bo v slavnostnih dneh prišlo v Ljubljano preko 500 udeležencev iz vseh banovin. Nacionalni delavski pokret zavzema v državi vedno večji razmah in je veselo pojav, da se delavstvo povsod otresa tujeje vpliva v strokovni borbi. Nacionalno delavstvo zasluži, da mu vsi posvetimo svojo pažnjo in ga v njegovih stremiljenjih podpiramo.

Odmev protisokolske gonje pred sodiščem

Ljubljana, 9. marca.

Včeraj se je vsrila pred delžnim sodiščem prizivna razprava proti dekanu Ivanu Tomažiču iz Trebnjega. Senatu je predsedoval g. dr. Gradnik, votanta pa sta bila dr. Mastnak in Levničnik. Dekan Tomažič je lanko jesen poslan sponenici na banko upravo in na Nj. Vel. kralja, v katerih je trdil, da je Sokol v državi nekaka fašistična organizacija in izrecno brezverskega duha. Nadalje se je obregnil ob banko upravo odnosno ob g. bana, ki je z odlokom odstavil nekaj članov občinskega odbora v Trebnjem. Razrešeni člani so tudi podpisali sponenici, v katerih se še trdi, da je volilni akcijski odbor v Ljubljani izvajal teror ter da pomeni razrešitev občinskih odborov strankarske pristranosti.

Dekan Tomažič je bil pred sodnikom poedincem v Novem mestu oproščen, češ, da ni imei namena s tema dvema sponenicima izpostaviti banko upravo preziranj, odnosno ustvariti nerazpoloženje ne proti Sokolu in ne proti oblastvom. Na razpravi je trdil, da ni bil iniciator teh sponenicov, nego odstavljeno občinski odborniki. Zatrjeval je, da je dober Jugosloven in da je z napadom na Sokola hotel ugotoviti samo to, da se Sokol ne strinja z načeli katoliške vere.

Zaradi oprostilne razsodbe v Novem mestu se je državni tožilek pritožil in pri včerajšnji prizivni razpravi je bil dekan Tomažič obsojen na 1000 Din globe in na poravnava stroškov obeh razprav. V primeru neizterljivosti se globa izpremeni v 17 dni zapora. Predsednik senata je pri razglasu obsodbe poudarjal, da so iznešeni napadi na Sokola direktno lažnivi in da je z inkriminirano sponenico izpostavljali odredbe banske uprave omalovaževanju, ker banki upravi ni treba povedati razlogov, zakaj je razrešila dotične odbornike. Dekan Tomažič prizivni razpravi ni pristvoval.

Julčkova skrivnost

Ljubljana, 9. marca.

Velika cementna cev na prostem skladišču Cihlafeve tovarne cementnih izdelkov se je pričela naenkrat sumljivo majati. Bilo je zgodaj jutraj, ko so baš prihajali delavci na vsakdanji posel. Vsi so zastrmel. Čudež ka-li, pri belem dnevu vendar ne straši in potresa tudi ni, zakaj ostaja lepo mirne druge cevi? Uganka je bila kmalu rešena. Še malo in pri odprtini cevi se je pokazalo par drobnih nožic, čez čas trup in nato razmršena glavica malega dečka. Fantič se je pretegnil in zamežikal v mračno jutro, a ko je opazil delavce,

Tako bleščeče
sveže kakor prvi dan
po vsakem pranju

Vedno z
GAZELA
TERPENTINOVIM MILOM
67.12-33

Pere res belo!

Jim je smehljaje povedal: »Tu notri som spal!« Saj si ves premržen,« so nekam sočutno pripomnili delavci. »Čigav pa si?«

In je povedal dečko, da je Julče iz Šiške. Neverjetna je njegova zgodba. Ker čez noč je nastala v prej tako pridnem in vzornem dečku, v nežni otroški duši čudna motnja. Vsi se trudijo, da jo uganemo, učitelji, mati in gospodje na mladinskem odseku mestnega socialno-političnega urada. Julče je star šele 7 let in zahaja v prvi razred v Šiški. Mati skrbi zanj in zase, kolikor pač more. V šoli je bil izredno pazljiv pa tudi nadarjen. Toda čez noč...

Na lepem je izginil z doma in se počel potepati. Skrbna mati ga je iskala in izvedla šele čez par dni, da spi ponoči v hlevih v Šiški. Pozneje je zahajal spat tudi v cementne cevi na Cihlafevo dvorišče ob Tyrševi cesti, včas pa pod kozolce na šišenskem polju. Prijel je ga in ga privlekel domov. Objubil je, da bo spet priden in je res ostal doma. Toda le par dni. Naenkrat je sredi noči spet odprl okno in ušel v svobodo. Ko so ga naslednje dni našli, se je pričelo vestransko izpraševanje v šoli, kaj in kako je z njim, spraševala ga je med jokom mamica, privedli so ga na socialno-politični urad v mestu. Tu je sedel Julče med gospodi. Priden in pohleven, zanimajoč se za vse, kažoč pri vsakem vprašanju neverjetno inteligenco. Samo tega ni znal povedati, zakaj se potepa, ni mogel ali hotel objasniti kaj ga žene v potepusko življenje. Kako se poglabiti v skrivnost otroške duše?

Samo še danes nepreklicno zadnjikrat,
ker moramo jutri poslati film naprej!!

Triumf slovenske filmske umetnosti!

Hitite in ogledite si prekrasno filmsko delo prvi

češki govoreči film

PRED MATURO
PRED MATURITOU

Režija Svatopluk Innemann
Prekrasna filmska drama iz življenja naše dozorevajoče mladine

V predporedu Nj. Velikanstvo naš kralj v razgovoru s poslanikom češkoslovske republike dr. Fliderjem in najnovejši Ufin zvoc. tednik

Predstave ob 4., 1/8. in 1/10. ur.

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Jutri premiera najnovejše „Ufa“ operete

Jaz podnevi - Ti ponoči
KATHE NAGY WILLY FRITSCH

„ELITNI KINO MATICA“

KULTURNI PREGLED

Prispevki k sodobni problematiki

(Dr. Aleksije Jelačić, »Na prelomu«)

Dr. Aleksije Jelačić je pravkar izdal pri Gezi Kohnu v Beogradu knjižico »Na prelomu«. Ogledi iz književnosti in socialne filozofije. Avtor je potomec hrvaških Jelačićev, katerih veja se je razrasla v Rusijo. Aleksije Jelačić se je rodil v docela ruskem okolju in bi se najbrž niti ne zanimal za pokreke svojih prednikov, če ne bi bilo v Rusiji velike revolucije. Usodni val je vrgel tidi njega preko ruskih meja; tako se je nekega dne znašel v domovini svojih davnih prednikov. Zopet se je oprijel studija in si pridobil doktorat ljubljanske univerze (če se ne motim, prvega, ki ga je naša Alma mater podelila iz filozofije). Njegova disertacija je obravnavala kmetijsko gibanje na Hrvaškem in v Slavoniji l. 1848/49. Izmed ostalih njegovih spisov omenjam knjižico »Ruska revolucija i njeno poreklo«, ki jo je izdala zagrebška »Nova Evropa« ter »Historijo Rusije« v izdaji Srpske književne zadruge. Ruski Aleksije Jelačić je zopet postal srbskohrvaški ali kar jugoslovanski Aleksije Jelačić, odkar piše skoraj izključno v srbskohrvaščini. Njegovi eseji »Glanki in kritike izhajajo v »Novi Evropi«, »Ruskem Arhivu«, »Srpskem književnem glasniku« in drugod; tudi slovenska »Naša doba« ga je

večje zlo za človeštvo in največja ovira napredka in sreče. Srečni so narodi, ki se niso seznanili z nesrečo, da bi postali osvobodilci ali osvobodjeni. Prosvelitveni narodi pa bodo prej ali slej dobili pravico razpolaganja s samim seboj in s svojim imetjem in tedaj se bo vojna čedale bolj smatrala za nevarno bolezen in največji zločin... Narodi bodo spoznali, da ne morejo postati osvobodilci, ne da bi bili izgubili svojo svobodo; spoznali bodo, da so stalne zveze edino sredstvo, ki jim lahko udrži njihovo neodvisnost, in da morajo samo v takih zvezah, ne pa v nasilju iskati svoje varnosti... Tako je pisal Condorcet v času, ko ga je velika volkula, francoska revolucija, zavrla njegovih zvez z žirondisti postavila izven zakona in se je moral skrivati v provinci. Tu je — sredi viharjev svojega časa — pisal znamenito izpoved vere v človeka in v svetovni mir, »Esquisse d'un tableau historique de progrès de l'esprit humain« (1794). Njegove ideje so zopet oživele po svetovni vojni; njegove nade so vzklidje vprav bujno, a jih je v zadnjih letih žal pomorila slana krutih dežev.

V drugem članku obravnava Jelačić Dostojevskovo kot preroka. Več desetletij pred svetovno vojno je genialni avtor »Bratov Karamazovih« v svojem vidovitemu umu doledal neizogibnost svetovne vojne in težkih socialnih potresov, ki bodo preobrazili obličje Rusije in Evrope. Dostojevskij je napisal že pred petdesetimi leti: »Liberalizem, socializem, katolicizem so enako jalovi in prejav je neizogiben. Ta evropska revolucija

se bo pričela v Rusiji, ker pri nas za njo ni resne ovire ne v upravnem sistemu in ne v družbi.«

»Na rubu smrti« je analiza Remarkovega romana »Im Westen nichts Neues«, ki je vzbujal pred leti ogromno senzacijo, sedaj je pa že nekaj časa »iz mode«. Jelačić sodi o tej leposlovni vojni reportaži: »O vojni je bilo napisane že zelo mnogo; o tem so pisali; tudi veliki mojstri, največji pisatelji, izmed katerih so nekateri sami šli skozi ta pekel. (N. pr. Lev Tolstoj ali Stendhal). Zdi se, da ni še nihče pisal o vojni tako porazno, točno, s takšno brezobzirno iskrenostjo, vprav avtorjevo, — opisal svojih in vseh mrtvih in živih udeležencev doživljanje, povedal to, kar se je zares dogajalo.«

V članku o Ehrenburgovi knjigi »Deset konjskih moči« se pisec dotika problemov sodobne tehnike in njenega vpliva na mlajšnje ljudi. Prav tako v naslednjem »ogledu«, ki obravnava »Edinstveno fronto« jeteje pisatelja. Mračni vidiki se odpirajo Ehrenburgu od pogledu na današnjo Evropo. Grozne so slike, ki jih razvija v »Edinstveni fronti«, tej ironični parodiji trusokratje, napisani pred polomom kralja vžigalca Ivana Kreugerja. Vprav perokso je Ehrenburg doledal propad in eramotoen konec tega umetno nakopičenega bogastva, razgrajena na špekulacijah, sleparijah in bedi socialno slabih. — V članku »U očkivanju kraja« je Jelačić prikazal Spenglerjev najnovejši spis »Der Mensch und die Technik«. Spengler ne vidi nikjer izhoda. Zla usoda in smrt se širita nad Evropo, nad

»Mavstovsko« kulturo. »Samo sanjarji verujejo v izhod,« pravi Spengler. »Optimizem je strahopetstvo. Rodili smo se v tej dobi in moramo hlabro iti do konca poti, ki nam je določena. Dolžni smo ostati na že izgubljenem položaju, četudi ni upanja in rešitve. Vztrajati kakor oni rimski vojak, čigar trosti so našli pod nekimi vrati Pompejev, ki je poginil zato, ker so ga pozabili izmenjati ob izbruhu Vezuva. To je veličina, to pomeni biti rasen. Tako časten konec je edino, česar ne morejo človeku vzeti. Slika je lepa, in veličastna. Vendar se nam zdi boljše in bolj človeško, da vztrajamo v boju in v iskankju izhoda, ne pa da fatalistično vdano, kljubujoče in prekrizanih rokah čakamo konca.« Tako pisec odklanja Spenglerjev pesimizem.

Kje je izhod iz sodobnega labirinta? Pisec kaže pot iz današnje problematike na dveh primerih: v spisih francoskega pravnikar in sociologa Josepha Barthelemina, ki so mu današnji pojavi samo ozdravljiva bolezen, ne pa znak propada. Sedanje politične krize so zgolj prehodna kriza demokracije. Pariški učenjak trdno veruje v življenjsko sposobnost meščanske države francoskega tipa, ki jo je samo treba obnoviti, izpopolniti in dovršiti. Francija ne pomeni in ne bo pomeni anarhičnih pojavov. Torej je Francija vzor na poti k splošni obnovi! Močno samozavestno je pač stališče tega francoskega misleca! — V istem članku poroča dr. Jelačić o ideologiji ruske revolucije. »Novo mesto, ki jo je začela izdajati metafizično »amerijana skupina ruskih emigran-

Domače vesti

• **Imenovanja.** S kraljevim ukazom sta imenovana dr. Bogoljub Dragas za višjega pristava državne šole za sestre v Ljubljani, dr. Janko Rak pa za višjega pristava pri sreskem načelniku v Gorjem Gradu.

• **Odlikovan šahist.** Znaní problemski šahovski mojstri izidor Gross v Karlovcu je odlikovan z redom Sv. Save V. G. Gross je sestavljal že nad 300 šahovskih problemov, izmed katerih jih je bilo 34 nagrajenih na mednarodnih tekmah. Izdal je hrvaško šahovsko učno knjigo in zgodovino šaha ter zbirko problemov s prve mednarodne tekme.

• **V Hubadovi župi JPS včlanjene zbornice.** ki nastopijo v nedeljo na župnem koncertu, naj se izkažejo pri vstopu v dvorano z znakom svojega društva. Delegati za skupščino naj pridejo ob 10. v Glasbeno Matico s poravnanimi vstopnicami. Za polovično vožnjo po železnici naj društva izstavijo svojim članom običajna potrdila, na katere bo župna uprava pred vstopom v dvorano pritisnila tudi svoj žig v dokaz, da se je član društva udeležil koncerta. — Hubadova župa.

• **Proslava osvoboditve Nina.** Po vestih iz Splita po mesto Nin proslavilo danes desetletnico odhoda italijanske vojske. Na mestnih vratih bo na svečan način odkrita spominska plošča. V vseh tamkajšnjih cerkvah bo slovesna služba božja, popoldne pa predavanja in ljudske veselice. Zvečer bodo na hribih goreli kresovi.

• **Potovanje po Sredozemskem morju.** Jadranska strniša ponovno vabi za dobo od 15. junija do 4. julija na veliko potovanje po Sredozemskem morju z največjim in najudobnejšim našim luksuznim parobrodom »Kraljica Marija«. Ladja bo pristala v naslednjih pristaniščih: Split, Dubrovnik, Krk, Ajaccio na Korziki, Monte Carlo, Toulon, Marseille, Barcelona, Alžir, Tunis, Boka Kotorska, Dubrovnik in Split. Potne liste in vse potrebne vizume kakor tudi valute omenjenih dežel bo po najnižji ceni nabavila centrala, tako da odpade vsaka skrb v teh zadevah. Prospekti in vse natančnejše informacije se dobe pri krajevnih odborih Jadranske Straže. Prijave se sprejemajo do 15. t. m.

Tempo časa zahteva

da ste zavarovani proti nezgodam. Naročite »Jutro«, nezgodno zavarovanje je zastoj pri

Zavarovalnica »TRIGLAV«

• **Novi grobovi.** V Sečah je umrla gospa Terezija Sitterjeva in jo bodo jutri ob 10. položili k večnemu počitku v St. Pavlu pri Prebodu. — V Zibertovi ulici 22. v Ljubljani je umrla g. Ivan Zorc, uradnik pivovarne »Union«. Pogreb bo danes ob 16. — V Kosezah pri Ljubljani je umrla ugledni posestnik g. Alojzij Zakotnik. Pokopan bo jutri ob 10. v Dravljah. — Pogreb letalskega narednika g. Rudolfa Muserja, o čigar smrti smo včeraj poročali, bo danes ob pol 16. iz Studentovske ulice k Sv. Križu. — Pokojnim blag spomin, žalujcim naše sožalje!

• **Taksa za izpite.** Pri prijavih za državni strokovni izpit mnogi kandidati, uradniki ministrstva za zoročene in rudnike, isto priložilo vseh potrebnih prilog, kakor to zahteva čl. 7 pravilnika, ali pa svojih prijav niso takisrali po tar. št. 9. zakona o takсах. Izpitna komisija opozarja kandidate, naj svoje prijave za izpit sestavijo po predpisih in da prilože in prijavo samo pravilno takisrajo ter pravočasno pošljejo komisiji da jih leta dobi v roku, ki ga določa pravilnik. Ravnanje takih kandidatov in banke uprave bodo sprejemale in pošiljale komisiji samo prijave, ki bodo sestavljene po predpisih. Prijave, ki so v redu, se morajo brez odloga poslati komisiji; nepotrebno zadržavanje prijav na pristojnih uradih ni dovoljeno. Komisija bo v bodoče upoštevala samo take prijave, ki bodo v redu sestavljene.

Zvočni kino IDEAL

Veseloigra o oboževani vitki liniji!

Salon za lepoto

V glavnih vlogah najboljši ameriški komičarki

POLLY MORAN in MARIE DRESSLER

Kot dopolnilo Ufin kulturni zvočni film Afriški pragovodni in naj-novejši Foxov tednik!

Predstave ob 4., 7. in 9. uri

ljene in taksirane ter pravočasno poslane, in ne bo upoštevala dneva, ko pristojni uradi sprejmejo tako prijavo.

• **Tujski promet na Primorju.** Zveza za tujski promet v Splitu razvija intenzivno propagando za tujski promet v bližajoči sezoni. Visti, ki jih je Zveza doslej prejela iz Avstrije, Nemčije in Poljske, obetajo, da bo v kljub krizi letošnji tujski promet prav ugoden. Doslej so prijavili turistični izleti iz Švice, Nemčije ter iz Češkoslovaške. Dne 10. junija pa prispe v Split veliki turistični parobrod »Labrasce« s francoskimi izletniki.

• **Jetnik je pobegnil, da vidi ženo in otroka.** Iz zapore beogradskega sodišča je pobegnil 28 letni Marinko Babić, ki je obdolžen, da je v Vrčino v družbi svojega tovariša ubil Spasloja Kneževića. V preiskavi se ni dokazalo, da je on izvršil uboj, gotovo pa je, da on ve za ubijalca, a ga noče izdati. Na begu se je Babić podal domov, da vidi ženo in svojega malega otroka. Potem se je zopet sam vrnil v zapor.

• **Na železnicih je nevarnost hripi zelo velika.** Najboljše varnost nam nudijo okusne pastile Anacot od dr. Wandera, ki se dobe v vseh lekarnah za 8 Din.

• **Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

• **Z ljubljanske univerze.** Ker so zaradi pobiranja inškrpcijske pristojbine nastale težave, je naša univerza začasno zatvorjena. Vpisovanje se vključno temu vrši nemoteno. Služatelji lahko pri vratarju dvignijo položnice ter plačajo vpisnino po postli.

• **15 zborov z nad 600 pevki in pevci** nastopi v nedeljo 12. t. m. ob 15. v dvorani hotela Union ob priliki redne letne skupščine Hubadove župe JPS, ki bo istega dne ob 10. v Hubadovi pevski dvorani Glasbene Matice. Na koncertnem programu je 21 skladb skladateljev: E. Adamiča, O. Deva, dr. Dolinarja, Fr. Gerbiča, J. Gotovca, J. Gallus-Petelina, P. Jerbeja, A. Jobsta, P. Krikovskega, A. Lafojca, I. Matetič-Rongova, V. Mirka, J. Ocvirka, Z. Prevoca, St. Premrla, dr. Schwaba, M. Tajčevića in J. pl. Zajca. Program je tako raznolik, da bo vsom ugaljal. Kakor smo vajeni na dosedanjih župnih koncertih, bo tudi tokrat nastopanje in odstopanje zborov istočasno, da ne bo mučnih presledkov pri izvajanju. Ob pol 18. bo koncert končan, da se lahko posluži občinstvo in izvajalci še vseh večernih viakov. Vstopnice od 30 do 4 Din so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu, na dan koncerta pa pred vhom v dvorano.

• **Pavla Lovsetova** bo zapela na svojem ponedeljkovem koncertu po švedskih in najnovejših domačih pesmi tri izredno lepe in priljubljene točke, ki se izvajajo z velikimi uspehi po svetovnih koncertnih odrih. Tipično rusko čustveno je Tanjeva »Noturno«. To je pesem pomladne noči in brezmejne hrepenenja. Korgoldovo »Ljubavno pisemce« pa je prijetna, nežna igračka, silno preprosta, a prav zato prikopna. Kolorturno ario iz Paladihove »Zusane« je pevka izvajala prvič letos na svetovsavi proslavi in imela s to belcantno ario vprav buren uspeh. Vstopnice so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

• **Knjižna akcija.** Danes pridejo na vrsto naslednje ulice: Friskovec, Prisojca, Vrhovčeva, Ilirska, Hrvatski trg, Vozov trg, Jegličeva, Lipičeva, Šmartinska, Zaloška, Holzapfova, Bohoričeva, Jenkova, Bolgarska, Korytnikova, Japljeva, Rvnikarjeva, Zalokarjeva, Čegnarjeva, Stara pot, Močnikova, Sketova, Domžalska, Zavrti, Vodmatki trg, Ciglarjeva. Za bolnišnico. Pripravite knjige!

• **Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani** bo imelo v soboto 18. t. m. ob 20. v restavraciji Zvezdi na Kongresnem trgu redni obni zbor z dnevnim redom: poročila predsednika, odbora in revizorjev, volitev predsednika in odbora, sprememba pravil, določitev članarine za l. 1933., samostojni predlogi, katere je v smislu društvenih pravil najmanj štiri dni pred obnim zborom pisмено prijaviti odboru in slučajnosti. Vsi člani najo ob obnega zboru gotovo udeležiti.

• **Javno predavanje o »Dolnih gradovih«** bo 16. t. m. v dvorani Delavske zbornice ob pol 9. zvečer. G. prof. B. Jakac bo predaval svoj prvovrstni film iz lanskega fotomaterskega izleta, g. V. Pirnat, bard »Dolnih gradov«, pa nam bo v sliki in besedi pričaral njene lepote. Vstop prost. Osebnih vabil to pot ne bomo razpošiljali. Brezplačne vstopnice v drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

• **V društvu »Sočie«** bo predaval v soboto 11. t. m. ob pol 21. v salonu pri »Levici vseuč. prof. g. dr. Milko Kos o našem kmetu ob Soči in na Krasi pred 500 leti. G. predavatelj bo pojasnil gospodarski in socialni položaj našega primorskega kmeta njegovo zgodovino, življenje in trpljenje, odnose do zemljiških gospodarstev in slednjič njegove pravice in dolžnosti. Po tem zani-

ciščno, za širši čitateljski krog. Avtor ni imel namena, da zavzame k sodobni problematiki svoje ostro opredeljeno stališče, marveč samo, da čitatelji pokaže, kako se ti zalotani problemi odražajo v drugih. To namo pa je opravil prav prikopno in marksidko, ki mu niso dostopni večji in temeljiteljski tuji episi, bo v tej knjižici našel obilo snovi za razmišljanje. — o.

• **Šestdesetletnica Jakoba Wassermanna.** Danes doživlja šestdeset let znani nemški pripovednik Jakob Wassermann. Avtor slovečega romana »Der Fall Maurizius« poteka iz bavarske židovske rodbine. Od reneva ga trgovskega valenca se je povzpelo do talnika barona Wolzogen, na ki je prvi spoznal njegov pisateljski talent in ga je velikodušno podpiral pri nadaljnjem razvoju. Wassermann je več let sodeloval pri »Simplicissimu«, od l. 1898. je bilval kot pisatelj na Dunaju, kjer je pripadal literarnemu krogu Schnitzlerja in Hofmannsthal, po vojni pa v Alt-Aussereu na Štajerskem, v Ameriki in nazadnje v Berlinu. W. je najplodovitejši židovski romanopisec v nemškem jeziku. Simpatično na njem je to, da svojega židovstva ni nikdar prikrival, kakor mnogi njegovi tovarishi v Izraelu. Prvi večji književni uspeh mu je prinesel roman »Die Juden von Zirnberg«, nadaljnji važnejši romani pa so: »Die Geschichte der jungen Renate Fuchs«, »Caspar Hauser«, »Gänsemärschen«, »Christian Wahnschaff«, »Der Fall Maurizius«, »Etzel Andergast« i. dr. Spisal je tudi mnogo esejev; izbrani so v

Naš očka za danes je sklenil tako:

»K Slamiču vse vas popeljem, saj vem da izvrstno vam téknila bo fina polenovka z zeljen!«

• **Mivem predavanju bodo »Sočanice«** proslavile 83 letnico predsednice CSR T. G. Masaryka s kratkim govorom tov. Urbančiča, z deklaracijami in s sodelovanjem oddelka pevskega zbora »Sava«. K temu večeru je vabljen celotni odbor in vsi »Sočani« in prijatelji. Vstop je vsem prost.

• **Češkoslovenska Obec v Ljubljani** po-rada dneš večer v restavraciji »Zvezda« prednášat p. Dr. Mihelaka o »Současné hospodářské krise«. Nato promitani filmu »Ze slunné Dalmácie«. Počátek přeseň v 8 a 14, prosíme proto členstvo, aby se dostavilo včas a v hojném počtu. Hosté vítáni!

• **Umetnostno zgodovinsko društvo** priredi drevi ob 20. v verandni dvorani hotela Union predavanje: »Slikar Matej Langus in pesnik France Prešeren«. Ob stoletnici Prešernovega sonetnega venca. Predaval bo ob skiptikogmu msgr. Viktor Steska.

• **Drevi ob 8. v društvu »Krkac«** pri Mikližu film Dolenskih s krasnimi pesnetki in koncert umetniške dvojice Ribičeva-Banovec! Brez vstopnine!

• **Jutri poje Richard Tauber v opereti »Dežela smehljajca«.** Nastopil bo v svojem prekrasem filmu, ki ga bo predvajala ZKD ob 14.15 v Elitnem kinu Matici. Prijatelji lepega petja bodo imeli prekrasen užitek.

• **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** poziva svoje pevke in pevce k pevski vaji v nedeljo 12. t. m. ob pol 12. v veliki dvorani hotela Uniona. Udeležba obvezna za ves zbor.

• **Pevski odsek društva »Tabor«** ima drevi ob 20. strogo obvezno skupno pevsko vajo. V nedeljo nastopi na koncertu Hubadove župe. Zaradi tega naj nihče ne manjka.

Beli zobje Chlorodont

• **Vreme 40 mučenikov.** Kratko je bilo veselje nad lepim vremenom. Samo terek je pokazal pravo sončno, pomladno lice. Nastopilo je splošno nestanovitno vreme. Danes gočuje 40 mučenikov. Slabo kažejo. Ze v sredo so prihajali ob vzhoda nad mesto težki oblaki. Na večer je jel pihati mrzel veter. Zgoraj, v višjih plasteh pa je moral vladati pravcati vihar, kajti oblaki so se gnali v diru na vse strani. Včeraj ponoči je pa je v Ljubljani že pričelo deževati, sicer je po našem, toda dovolj, da so postale ceste spet umazane in blatne. Vse drugače pa je na Gorenjskem. Gori je vladalo oba dneva jasno, sončno vreme in je bilo tudi razmeroma toplo. Na Gorenjskem se uveljavlja že prava pomlad in se po pripovedovanju ljudi tudi že napenja pojpe na sadnih drevcih.

• **Pijanec pred sodiščem** po spisn Frana Milčinskega se glasi tema, ki bo o njej predaval g. Lavoslav Puhar na sestanku društva »Treznost« drevi ob 20. pri v dvorani palače OUZD na Miklošičevi cesti. K temu zanimivemu predavanju ponovno vabimo poleg članov zvesti vse prijatelje nepozabnega mladilnosti, dalje g. juriste in — kritike, pa seveda vse ostalo cenjeno občinstvo. Vstopnine ni nobene! Odbor.

Zahtevajte pri Vašem trgovcu vedno le

Jaffa pomaranče!

RIBJE OLJE

norveško, vedno sveže in najcenejše, v drogeriji KANC, Tyrseva (nebotičnik) in Zidovska ulica 1. 5671

Vsakoletni

VALČKOV VEČER

BO V SOBOTO, DNE 11. MARCA 1933

V VSEH PROSTORI 3708

NA TABORU

JABOLKA kg 3.75 Din zelo

trpežna pri odjemu najmanj

10 kg. Delikatese Fr. Kham,

Miklošičeva 8, špecerija

V. ZABAVNI VEČER

konzervatoristov

KAZINA, dne 11. marca

RONNY-JAZZ — PLES — BUFFET

VABILA. 3616

knjigo »Lebensdienst«. Velik uspeh si je pridobil s svojimi biografijami Kristofa Columba in H. M. Stanleja. O svojih življenjskih bojih in strmi poti od reneva židovskega valenca do svetovnoznane pisatelja pripoveduje Wassermann v knjigi »Mein Weg als Deutsche und Jude« (1921).

• **Upizorizete Golouhove »Križe«** v Zagrebu. Delavski diletantski igralci so v Zagrebem Music-Hallu upizorizili igro slovenskega publicista Rudolfa Golouha »Križe«. O tej igri je imel znani marksistični doktrinar dr. Mirko Kus-Nikolaev uvodno predavanje, v katerem je zagovarjal razredno obelžno umetnost. Zdenko Vernič je napisal o tej upizoriziti v »Morgenblatt« daljšo oceno, v kateri poudarja, da je prav razredno — propagandno obelžje igri najbolj škodovalo. Ker je bilo tretje dejanje prepovedano, je moral nastopiti avtor in povedati njegovo vsebino. Avtor je pri tem pokazal, da je »boljši in odkritostrejši govornik kakor pa pisatelj« (Z. Vernič).

• **Pesmi Dragutina Domjančiča.** Slovencem zelo naklonjenega hrvaškega pesnika, napoved je Srpska književna zadruga v letošnji seriji zbirke »Savremeni«.

• **Hansi Niese,** ki je s svojim ansamblom nastopila te dni v Mariboru, gostuje sedaj v Zagrebu.

• **Med nagradami Srbske akademije** znanosti, ki so bile razdeljene te dni, je dobila ga. Barbalid 2000 Din za svoje delo »Verska svoboda Slovencev« in Istri, Trstu in Gorici nagrade za literarno udejstvovanje pa so bile letos priznane Dragiši Vasiću, Andelku Krotiču in Dinku Šimunoviću.

• **Loške preste.** Ljubljancem radi posegajo po sloviti »kuhanih« škofjeloških prestah, ki jih prinašajo prodajalci v Ljubljano, kjer jih prodajajo s »škofjeloškim kruhom« vred od gostilne do gostilne. Prodajalci pa so pričeli prinašati preste tudi na živilski trg, a to je kratak čas. Kakor smo že beležili, so tržni organi začeli preste pleniti. Prodaja na trgu je bila zabranjena zato, ker sodi mestni fizikat, da blago, ki ga prinašajo prodajalci v mesto v odprtih košarah in v vlakcu, v higienskem pogledu ni povsem priporočljivo.

• **Stanovanjske odgovori.** Do včeraj je bilo letos podanih pri okrajnem sodišču že 251 odgovori. Večina odgovorov se nanaša na aprilski termin, namreč 150, dočim jih je nekaj za maj in 2 celo že za avgust. Samo včeraj je bilo pri sodišču predlaganih 18 delozacij, ki se bodo prihodnje dni izvedle. Število sodnih stanovanjskih odgovorov se od leta do leta zmanjšuje. Rekord stanovanjskih odgovorov v januarju in februarju je bil dosežen v najhušji zimi l. 1929., ko je bilo odgovorov nad 500 sodnih odgovorov.

• **Razne nezgode.** Ključavničarski pomočnik Anton Zupan, stanujoč v Podmilščakovi ulici se je včeraj popoldne z roko preveč približal stroju, ki ga je pograbil in mu drezal kazalec. Uradnik Gašček Anton, stanujoč v Vošnjakovi ulici je predstojnikom po nesreči padel na cesti in si zlomil levo roko. Prav tako nesrečo je doživel 85 letni France Seme iz Goriske ulice, ki si je pri padcu zlomil levo nogo. V bolnico so pripeljali včeraj tudi 10 letnega posestnikovega sina Ignaca Kosa iz Sp. Kosca pri Kamniku, ki si je zlomil desno roko.

• **Nepoboljšljiva mladenka.** Marija K. iz Novih Jarš pri Ljubljani je stara šele 16 let. Zrasla pa je v popolnoma pokvarjeni okolici. Pripada čudni družini, ki ima vedno opravka z varnostnimi oblastvi. Poročili smo o njej nedavno. Domala vsi člani družine so pohajali po mestu, obiskovali pot raznimi pretevezami tuja stanovanja in odnašali, kar jim je prišlo pod roko, najraje pa seveda zlatino. Policijska preiskava na domu družine v Novih Jaršah je spravila na dan veliko zalogo ur, veržic, damskih dežnikov in nakradne obleke. Polovično družino so zaprli že tedaj med njimi tudi Marijo, tui brate pa so aretirali spet pred nekaj dnevi zaradi vloma v Mostah. Marija je prišla pred kakim tednom na prosto. Prišla se je baviti s prodajo copat po hišah. Ponujala jih je te dni tudi pri sodavčarju Moretu na Šmartinski cesti in je ob tej priliki izmaknila dva zlata prstana. Mlado tatlico so sedaj izsledili in bo morala znova pred sodnika.

• **Verdiana?!** In še kaj je na programu ki ga bodo deležni letošnji posetniki zabavnega večera konzervatoristov, ki ga priredijo v zabavo in počake naše ugledne publike, zlasti one, ki vedno napolni dvorano Matice, kadar nastopajo konzervatoristi. Ne dvomim, da tudi letos ne bo manjkalo naše odlične družbe na tej prireditvi, zlasti pa ne dvomimo, da se bodo večera udeležili naši umetniki, ki so izšli iz našega konzervatorija, kakor tudi oni, ki so študirali na tujih konzervatorijih. Zabavni večer se bo vršil v soboto 11. t. m. v gornjih prostorih Kazine. Samo proti vabilu. Reklamacije pri društvu konzervatoristov drž. konservatorij.

• **Vodstvo »Ronnyja«** sporoča, da ne sodeluje na jovskem plesu dne 11. t. m. v Celju, temveč Hawai jazz, ki je imenovanim ni v organizirani zvezi. »Ronny« je ta dan zaposlen na prireditvi konzervatoristov v Ljubljani.

Iz Maribora

• **Mestno načelstvo** opozarja na razpis o sprejemu golencev rojstnih letnikov 1912—1916 v IV. podčastniško šolo »Kraljica Marija« v Zagrebu. Podrobnosti so interesantom na vpogled pri mestnem vojaškem uradu na Slomškovem trgu 11. (priljučje).

• **Mestni ubožni svet** je imel predstojnični sejo pod predsedstvom župana g. dr. Lipolda. V okviru finančne močnosti je upošteval 87 prošelj, od katerih je 34 popolnoma ali pa deloma za delo nezmogljivo osebam priznal trajno ubožno oskrbino, obstoječo iz redne mesečne podpore po 50 do 150 Din, brezplačne zdravniške oskrbe, zdravlil in prehrane v mestni ljudski kuhinji. Dalje je bil dovoljen 10 otrokom vzgojni prispevek oziroma rednina. Ubožna podpora je bila zvišana 18 prosilec, 13 oseb bo pa oddanih v razne mestne socialne zavode. Ker ni bila podana zakonita podlaga, je bilo odklonjenih 8 prošelj, dočim so bile 4 osebam ukinjene dosedanje podpore, ker so navedle napačne podatke. Podpiranje siromakov obremenjuje mestno blagajno vsako leto za 181.360 Din.

• **Mariborska Pomožna akcija** je že skoraj docela izčrpala sredstva, ki so bila zbrana za podpiranje brezposelnih in najbednejših mariborskih meščanov. Sedaj je že zaposlenih pri raznih cestnih delih in planiranju okrog 160 delavcev, ki pa jih bo vodstvo Pomožne akcije stopnjevale odpuštilo. Obdržalo bo le one, ki so pomoči najbolj potrebni, v prvi vrsti družinske očete in jih bo skušalo zaposeliti pri regulacijskih delih. Drugim pa bo preskrbelo zaposlitev po možnosti pri raznih podjetjih in zasebnikih.

• **50 let gledališkega delovanja** je slavil minule dni upokojeni igralec beogradske drame Ljuba Stanojević.

• **Koncert beogradske pevске zbornice** »Stanković« v proslavo petdesetletnice svojega obstoja je priredilo beogradsko pevsko društvo Stanković. Že drugi veliki koncert včeraj v dvorani Kolarčeve ljudske univerze. Več kot 100 pevcev in pevki je pelo Oblakovo »Staroslovensko mašč« in »Kantato o človekovih poslednjih stvareh«, skladbo Čeha Ladislava Vypalka. Kot solista sta nastopila primadonna Bahrija Nuri — Hadžić in operni pevec Rudolf Ertl. Zbor je vodil dirigent Mihailo Vukdragić. Pri koncertu sta bila navzoča tudi oba skladatelja.

• **Dunajska slavistika po vojni.** V največjem zvezku praške revije »Slavische Rundschau« poroča Rudolf Jagoditch o po-vojni slavistiki na danajski univerzi. Danes obstoje tri etolice, ki se bavijo s proučevanjem Slovanov. Slovensko zgodovino in etnologijo predava naslednik pokojnega Konstantina Jirečka Karl Patek, profesor vzhodnoevropske zgodovine, ki zajema tudi največji del Slovanov, je dr. Čbersberger, stolicu za slovensko jezikoslovje in literaturo pa je zasedel l. 1922. ruski slavist prof. Nikolaj Trubeckoj, ki je obenem prevzel vodstvo seminarja za slovensko jezikoslovje z njegovo obsežno knjižnico. Prof. Trubeckoj obravnava v svojih predavanjih predvsem slovnico staroslovenskega jezika ter zgodovino ruskega, poljskega, češkega, srbo-hrvaškega in bolgarskega jezika, pa tudi

Za pomirjenje, da ne nosite domov klic hripe, vzemite redno, predno zapustite svoj obrat, okusne

ANACOT PASTILE!

Dobivajo se v vseh lekarnah za 8.— Din.

• **SJSU »Napredek«** bo imel v nedeljo ob pol 10. v Kazini v okviru idejnega mladinskega tedaja ZKD predavanje g. dr. Igorja Rosine: »Kmetijski socialni pokret«. Mladina vseh mariborskih srednjih šol valjenaj!

Iz Celja

• **Mariborsko gledališče bo postavilo** z opereto »Grafica Marica«. Na razpolago je še nekaj let in sedežev, ki se dobe v knjigarni K. Goričarja vdove. Nabavite si jih še danes.

• **Ljubljanski godalni kvartet,** ki ga tvorijo g. L. Pfeifer, F. Stanič V. Sušteršič in O. Bajde, je koncertiral v sredo zvečer v mali dvorani Celjskega doma. To novo a že odlično komorno združenje, tvorijo štiri enakovredne umetniške moči s temeljitim tehničnim znanjem in globokim razumevanjem predvajanja. Gostje so igrali tri godalne kvartete: Beethovnega v c-molu, Borodinovega v d-duru in Debussyjevega v g-molu, dodali pa so še Čajkovskega Andante cantabile iz kvarteta v d-duru. Bogato so izčrpali teme, sijajno diferencialni in nudili stlino pravilno igrjo. Navdušenje občinstva, ki je bilo deležno izrednega umetniškega užitka, se je stopnjevalo od točke do točke. Koncert je bil žaliljo slabo obiskan. Opaža se, da med občinstvom stalno polema smisel za resnično umetnost. Ljubljanski godalni kvartet bo gotovo dosegel tudi izven naših meja velike uspeha, na katere bomo lahko kot Slovenci zelo ponosni. — R. P.

• **Novi grobovi.** Včeraj zjutraj je umrla v Celju (Vodnikova ulica 1) v starosti 44 let ga. Amalija Šmigovčeva, roj. Vrečkova. Sopraga upravitelja ekspoziture OUZD v Celju g. Viktorja Šmigovca in posestnika na Hotunju pri Ponikvi ob juž. železnici. Pokopnina je bila vzorna žena in srčno dobr mati. V celjski bolnici je umrla 7. t. m. 68 letna postrežnica Elizabeta Šupova iz Celja, 8. t. m. pa 18 letna dinarica Marija Škorjančeva iz Škofje vase.

• **Krajevna organizacija JRKD za Celje-okolico** bo priredila danes ob 20. v gostilni g. Fazarinca na Otrčnem nadaljevanje predavanja o prvi pomoči pri obolenjih živine. Predaval bo sreski veterinarški referent g. Maksim Sribar iz Celja. Vabljeno so vsi, ki se zanimajo za živinorejo.

• **Krajevna organizacija JRKD za Griže** Zabukovec bo imela v soboto 11. t. m. ob 19. svoj redni občni zbor v prostorih g. Naprudnika v Grižah. Obnega zboru se bo udeležil tudi narodni poslanec g. Ivan Prekorski, ki bo poročal o raznih aktualnih gospodarskih in političnih zadevah ter delu v Narodni skupščini. Članstvo naj se udeleži zboru točno in polnoštevilno.

• **Za Slovence** v tujini od ponedeljka do včeraj je bilo nabranih v Celju že nad 1300 knjig. Oni, ki so obljubili, da bodo knjige sami poslali, naj blagovolijo to storiti najkasneje do sobote 11. t. m. popoldne.

• **Davčna uprava brez kuriva.** Nekateri davkoplačevalci so nam sporočili, da prostori davčne uprave v Celju že štiri dni niso kurjeni, ker je zmanjkalo kuriva, nov kredit pa še vedno ni odobren. Pričakujemo, da bo davčna uprava v najkrajšem času prejela nužno potrebno kurivo.

• **Ogenj.**

Gospodarstvo

K carinski vojni med Jugoslavijo in Nemčijo

Spričo neuspelih pogajanj za sklenitev zračnega trgovinskega dogovora obstoja med našo državo in Nemčijo od 6. t. m. ne, pogodbeno stanje. Zato se, kakor smo poročali, uporablja za uvoz nemškega blaga naša maksimalna carinska tarifa. Kakor poročajo iz Berlina, se Nemčija po službuje na uvoz našega blaga za enkrat splošne nemške carinske tarife. To ima predvsem za posledico, da se je nemška carina na jaja avtomatično zvišala od 5 na 30 mark za 100 kg. Te dni pa je nemško finančno ministrstvo zvišalo carino za jaja na 70 mark. Nemška vlada bo po vesti iz Berlina v kratkem zavzela stališče glede rabe maksimalne tarife za Jugoslavijo. Po maksimalni tarifi bi na primer carina na jaja znašala 100 mark za 100 kg.

Nemški listi zdaj mnogo pišejo o nemški trgovinski politiki o kateri pravijo, da je na razpotju in da se ni ostri zahtevana, čeprav sicer številna carinska zvišanja in neobnovitev važnih trgovinskih pogodb do zdelo jaso kažejo njeno smer. Razumljivo je, da se Nemčiji ni lahko odločiti, vendar bo kot močna industrijska država, katere gospodarska prosperiteta je v glavnem odvisna od industrijskega izvoza, morala pač precej popustiti od svoje avtarkične politike, ki jo seveda slepo zagovarjajo demofaršarski elementi in ki duši uvoz kmetijskih proizvodov.

Kakor pravijo nemške informacije, se bo morala nemška vlada v prihodnjih tednih odločiti, na kako novo osnovo naj izkusi postaviti trgovinsko-politično odnosa je nasproti državam, ki so prizadele po povzemanju carin, zlasti pa nasproti državam, s katerimi je nastopilo nepogodbno stanje. Stanje popolne ali delne nepogodbnosti obstoja nasproti Holandski, Švedski in Jugoslaviji. Tem pa bodo najbrže sledile še nekatere druge države. Prizadele države so pač redovne, kakr žnhd bo iz-

kušala nemška vlada najti iz te zagate, da bi preprečila kritično postopenje carinske vojne s temi deželami. Na vladi so zdaj prav za prav zagovorniki atrakcije, a praksa je nekaj drugega kakor teorija. Nemška vlada se zaveda, kakor je razvidno iz govora državnega tajnika v gospodarskem ministru dr. Banga, nevarnosti, ki bi nastale, če se ne najde zadovoljiva osnova za bodoče trgovinske odnose z deželami, ki so važne edemalke nemških industrijskih proizvodov.

Nemška industrija pravi, da je izhod treba najti na vsak način. Če se torej pri trgovinskih pogajanjih odklanjajo nižje carinske postavke v svrhu zaščite kmetijskih pridelkov, na katere je uvedena skoro prohibitivna carinska zaščita, je treba niti prizadetim državam ekvivalent v kak drugi obliki. Nemški industriji dikira življenjska potreba, da skuša odbrati svoje trge, med katerimi je tudi Jugoslavija razmeroma važna, saj je naša trgovinska bilanca nasproti Nemčiji v zadnjih petih letih pasivna za lepo vsoto 1.8 milijarde dinarjev. Zato bo morala nemška industrija kolikor toliko naslovovati novo smer v nemški trgovinski politiki in podpirati zahteve prizadetih držav pri trgovinskih pogajanjih. Med drugim predlaga nemška industrija, da se državam, odjemalkam nemškega industrijskega blaga, dovolijo vsaj posebni kontingenti, če že nemška vlada ne mara opustiti svoje pretirano agrarno-zaščitne politike.

Imamo vse ugodne pogoje, da lahko vztrajamo na zahtevah po nižjih carinah. Če bi na nemške zahteve pristali, bi se pač izvoz naših kmetijskih pridelkov v Nemčijo zmanjšal na minimum. Pretežno kmetijska država smo in trgovinska pogodba, ki nam v prizadeto državo z zadostnim jamstvom ne zagotavlja kmetijskega izvoza, je za nas brez pomena.

Gospodarske vesti

— Poštna hranilnica v februarju. V februarju je varčevanje uspešno napredovalo. Pristopilo je k Poštni hranilnici 3953 novih vložnikov, tako da je zdaj skupno 224.909 vložnikov. Vloge so narasle za 8.7 milijona Din in so znale ob koncu februarja 464.283.279.31 Din. V februarju prometu se je otvorilo 98 novih računov in je zdaj pri Poštni hranilnici in njenih podružnicah skupno 22.065 februarjev računov. Promet na teh računih je meseca februarja znašal 4.133.873.424.86 Din; od tega brez uporabe gotovine 46.20 odst. Stenje vlog na februarjev računih je ob koncu februarja znašalo 895.533.524.49 Din. Skupna vsota vlog pri Poštni hranilnici presega 1359 milijonov dinarjev.

— Pospeševanje pridelovanja konoplje in lana. Kmetijsko ministrstvo je začelo živahno akcijo za pospeševanje pridelovanja konoplje in lana v naši državi. Da bi bila konoplja in lan dovolj rentabilna za kmete, je potrebno, da se dobi seme najboljših vrst. Seme konoplje zelo hitro degenerira in ga je zato treba od časa do časa zamenjati z boljšim semenom. Zato je sklenjeno, da se to seme nabavi v Italiji, ker je prvovrstna. Z odlokom kmetijskega ministra je dovoljen kredit 500.000 Din za nabavo semena konoplje v Italiji. Seme se bo nabavilo v Bologni in njeni okolici. Razen teh 500.000 Din, ki jih da na razpolago kmetijsko ministrstvo, bodo tudi banke uprave podprle to akcijo. V svrhu nabave konopljnega semena v Italiji se je z odlokom kmetijskega ministra določila posebna komisija, ki jo sestavljajo dr. Dragomir Čosić, ravnatelj kmetijske vzorne in kontrolne postaje v Topčideru, Jaka Ljotić, vicekonzul v Trstu, in Peter Binguć, uradnik na konzulatu v Milanu. Seme, ki ga bo komisija kupila v Italiji, bo moralo biti po možnosti pregledano po uradnem kontrolnem zavodu v Italiji, moralo bo biti v plombarnih vrečah in pošilke bodo morale biti opremljene z mednarodnimi certifikati o pregledu semena.

— Združenje kmetijskih gospodarstev v Ljubljani. Ki obsega sodni okraj ljubljanski, je imelo v soboto občni zbor, ki ga je vodil predsednik g. Avgust Martinčič. Udeležila sta se zbora tudi podpredsednik Zbornice za TOI g. Josip Rebec in zborniški tajnik dr. Josip Pretnar. Predsednik je v obsevnem poročilu obrtalo položaj kmetijskih gospodarstev v Ljubljani in okolici. Omenjal je zlasti borbo proti sušmarstvu in je izrazil upanje, da bo stroga banka odredba proti sušmarstvu imela zaželen uspeh. Gospodarske stiske močno ovirajo razvoj kmetijskih gospodarstev. Krivi sta stiske te obrtne stroke delno tudi nelojalna konkurenca in napetna kalkulacija. Naposled je g. predsednik pozval vse člane na solidarnost in na skupno borbo, da se prepreči nelojalna konkurenca, ki jo vodijo v kmetijskih stroki razni državni zavodi in kazalnice. Tajniško poročilo je nato zbrano navajalo vse delo združenja. Podpredsednik Zbornice za TOI g. Josip Rebec je v živahnem govoru obrtalo splošno položaj kmetijskih gospodarstev. Pojasnjeval je vzroke sedanje gospodarske stagnacije in tej stroki, obsojal nelojalno konkurenco, ki je rakana tega stanu, ter naposled poudarjal, da naj mojstri rajši vzdržujejo več do-

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
Številke za označbo kraja pomenijo:
1. čas opazovanja, 2. stanje barometra,
3. temperatura, 4. relativna vlažnost v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblazinost 1-10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm, temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

9. marca
Ljubljana 7, 773.5, 7.2, 92, SW1, 10, —; Ljubljana 13, 774.5, 8.2, 78, SW1, 10, —; Maribor 7, 774.2, 6, 90, mirno, 10, 2.0, dež; Zagreb 7, 774.9, 6, 80, ESE8, 10, 0.4, dež; Beograd 7, 775.0, 0.0, 70, NNW14, 8, —; Sarajevo 7, 771.1, 6, 80, ENE1, 10, —; Skopje 7, 773.2, 7, 80, E8, 10, 2.0, dež; Split 7, 763.1, 12, 60, NE8, 9, —; Kumbor 7, 766.8, 15, 60, mirno, 9, —; Rab 7, 770.1, 10, 50, ENE6, 8, —; Temperatura: Ljubljana 10.4, 6.8; Maribor 9.4, 5; Zagreb 12, 6; Beograd 9, —; Sarajevo 12, 6; Skopje 14, 6; Split 17, 11; Kumbor —, 9; Rab —, 8.
Sonce vzhajalo ob 6.25, zahajalo ob 17.57.
Luna vzhajala ob 14.50, zahajala ob 5.28.

fijsa 3.70, Praga 15.32, Varšava 57.50, Atene 2.90, Bukarešta 3.08.

Elekti
Ljubljana. Vojna škoda 181 — 183, 7% investicijsko 44 — 45, 8% Blair 39 den., 7% Blair 37 — 38, Trbovlje 145 — 150.
Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda za kaso 182 — 183, za april 180 — 183, za maj 178 den., 7% investicijsko 4 den., 4% agrarne 22 — 24, 7% Blair 33 — 35, 8% Blair 39.50 bl., 6% beglučke 30 — 31.75; industrijske vrednote: Narodna šumska 20 do 30, Impeks 50 den., Is 30 bl., Dubrovačka 90 bl., Drava 285 den., Sečera Osijek 150 bl., Trbovlje 145 — 160; bančne vrednote: Narodna 3100 — 3300, Privilegirana agrarna 214 — 216.

Beograd. Vojna škoda promptna 181 za kliček, 7% investicijsko 43 — 44, 4% agrarne 22 den., 6% beglučke 31.50 in 30.75 za kličkuha, Narodna 3650 bl., Privilegirana agrarna 219 in 218.
Dunaj. Staatseisenbahnges. 11.85, Trbovlje 16.30, Alpine-Montan. 11.00, Sečera 18.25.

Blagovna tržišča

LES
+ Ljubljanska borza (9. t. m.) Tendence za les mlačen. Zaključena sta bila 1 vagon hrastovega in 1 vagon češnjavega lesa.

ZITO
+ Ljubljanska borza (9. t. m.) Tendence za žito neupremenjena. Nudijo se: pšenica (mlevska vozna), slovenska postaja, plačilo 30 dni; baška 76 kg 275 — 277.50; banatska, 77 kg 277.50 — 280; turčica (mlev. vozna), slov. postaja, plačilo 30 dni; času primerno slov., promptna 115 — 117.50; za mare 120 — 122.50; moka (mlevska voz-

nina, slovenska postaja, plačilo 30 dni): baška 40, 450 — 455; banatska, 40, 460 do 465.

+ Novosadska blagovna borza (9. t. m.) Tendence neizpremenjena. Promet 47 vagonov. Pšenica: baška, okolica Sombor in okolica Novi Sad, gornjebaška, srednjebaška, baška potiska in sremska 222.50 — 225; gornjebanatska 222 — 224. Turčica: baška in sremska garantirana 64 — 65; za mare, april, maj 68—70; banatska garantirana 63—64. Ječmen: baški in sremski, 64/65 kg, 110—115; pomlačni, 66/67 kg 117.50 do 122.50. Oves: baški in sremski 98—102. Moka: baška in banatska, 40, 450 do 465; 355—370; 40, 335—350; 45, 315—330; 46, 290—300; 47, 195—205; 48, 80—82.50. Otrobi: baški in sremski, v jutastih vrečah 65—67.50; banatski, v jutastih vrečah 62.50—67. Flizol: baški in sremski beli 117.50—120.

+ Budimpeštanska terminska borza (9. t. m.) Tendence stalna. Promet slab. Pšenica: za mare 14.15, za maj 14.15 — 14.17. Riž: za mare 8.42 — 8.44. Turčica: za mare 7.36 — 7.38, za julij 7.80 — 7.82.

ZIVINA
+ Zagrebaški živinski sejem (8. t. m.) Dogon precejšen. Cene goveje živine in konjske so malo poskočile. Za kg žive teže so bile naslednje cene: bik 3.25 do 3.60, krave za mesarske svrhe 2.50 do 3, za klobasare 1.50 do 1.70, junice za klanje 3.35 do 3.50, voli 1.45 do 1.50, II. 4 do 4.25, svinje pitane 9 do 9.50, nepitane 7 do 8.25, konji za klanje 1.25 do 1.50, teleta 4.50 do 5.50 Din. Zaklane sremeske svinje so bile po 12 do 13, zaklana teleta pa po 7.50 do 8.50 Din. Cene krmi: detelja 65 do 75, olava 60 do 75, seno 50 do 70, slama 45 do 50 Din za 100 kg.

Življenje naših rudarjev na Holandskem

Naši rudarji so dobro kvalificirani in jih redukcije niso tako zadele kakor priseljence

Ljubljana, 9. marca.

Zanimanje za naše izseljence v zadnjem času razveseljuje rase, saj pa je izseljstvo v resnici važen, težek del vsega našega nacionalnega in socialnega vprašanja. Narodni izseljenski odbor kaže na tem polju lepo aktivnost in predavanje, ki se je pod njega okrilje vršilo sredi v dvorani Delavske zbornice, bi zaslužilo pač številnejša odziva med občinstvom. Dr. V. Pavlaković, eden najboljših jugoslovnskih poznavalcev Nizozemske in njenih življenjskih razmer, je predaval o tej zanimivi, čudoviti deželi in o življenju naših izseljencev-rudarjev v nji. V imenu NIO je predavatelj v kratkih besedah pozdravil in predstavil g. Rudolfa Juvana.

Holandija je vključ svojji nepriročni legi (dobrih del dežele se nahaja pod morsko gladino) ena najbolj kultiviranih in najbogatejših dežel na svetu. Holandska premožna industrija in nje nagli procvit je najboljši dokaz, na kako odlični tehnični višini je gospodarstvo te dežele. Edini veliki nizozemski premožni revir, ki se nahaja v kotu med nemško in belgijsko mejo, je pričel obratovati šele l. 1920, do danes pa so se ti rudniki povzpeli na tolikšno višino, da je holandska premožna industrija na prvem mestu na svetu. Precej ko se je tedaj pričelo z obratovanjem, je bilo med rudarji, ki so se od vseh strani stekali v novi revir, tudi 12 Slovencev, ki se niso priselili iz domovine, temveč iz Nemčije in Belgije. Potem je steklo slovenskih in jugoslovnskih rudarskih delavcev stalno raslo, tako da je v letu 1930, pred nastopom krize znašalo okrog 1200, med njimi jih je bilo okrog 70 odst. z družinami. Redukcije, ki so se s krizo pričele, naših rudarjev niso prizadele v tolikšni meri kakor priseljence drugih narodnosti, ker so naši rudarji prav dobro kvalificirani in jih Holanci zelo cenijo. Seveda pa tudi rudarji na Holandskem občutijo posledice krize, plače so se znižale, nekateri obrati po nekaj dni v mesecu praznujejo — skoraj prav tako kakor v Trbovljah.

Predavatelj je v novembu obiskal kolonije naših tamošnjih rudarjev in je videl, da v splošnem vendarle še mnogo bolji živje, kakor se dandanes v splošnem živi po svetu. Naši izseljenci tam so si v prejšnjih

strednjih časih po večini omislili svoje hišice z lepimi vrtni, tako da žive mnogo boljše in udobnejše kakor po drugih delavskih revirjih. Medza dobrega, kvalificiranega rudarja znaša do 5 holandskih goldinarjev na dan (t. j. okrog 150 Din). — Naši rudarji živijo skromno, a živahno društveno in kulturno življenje. Ustanovili so si osem tradicionalnih rudarskih društev sv. Barbare in več tamburaških in pevskih društev. Samo aktivnega stika z domovino jim manjka — in pa knjig pogrešajo. (Upajmo, da bodo vsaj malo uspeha tekoče knjižne akcije tudi oni deležni.) Med našimi rudarji živi slovenski duhovnik gospod Oberžan, ki izdaja tudi skromen list v slovenski, slovenska učiteljska pa potuje od naselbine do naselbine in uči materne besede okrog 230 otrok — Kolonija Poljakov je med rudarji vse drugače kulturno organizirana. Poljaki imajo lastno šolo. Zanje se njihova domovina mnogo bolj zanima, kakor se mi za naše ljudi na Holandskem.

Naj bi ta slika o življenju naših rudarjev daleč na severu podžgala skrb za naše izseljence v nas vseh!

Bitka na pokopališču

Sarajevo, 8. marca.

Kmet Miladin Kraljević iz vasi Batkovic pri Vardištu je pokopal svojo tašo, ki mu je zapustila nekaj promoenja, in je potem po starem običaju priredil tudi sedmino. Kakor veleva običaj, je sorodnike in sosedse za sedmino najprej pogostil, potem pa so vsi odšli na pokopališče, da se ob grobu pokojnice izpijejo nekaj časa v njen epinim. Doma je potekala sedmina, kakor se spodobi, ko pa je na pokopališču krožila steklenica močnega žganja iz roke v roko in je postajal razgovor vedno bolj živahen, sta si nenkrat sosed Sreten Pajević in Obren Tomić skočila v lase, ker sta drug drugemu očitala prestavljanje mejnikov in drugo kršenje posesti. Sretnu je prišlo na pomoč njegov nečak in tako se je na pokopališču med sedminarji razvila prava bitka, v kateri so sodelovali tudi ženske. Glavno orožje v bitki so bile sicer palice in pesti, eden od bojevnikov pa je izvekel tudi nož ter hudo ranil svojega nasprotnika.

Preden se prihiti orožniki, je bilo v tej nenavadni bitki na pokopališču že več ranjenih bojevnikov pa so seveda pomandrali vse bližnje grobove in poskovali nagrobne spomenike. Nekaj bojevnikov so orožniki kar od sedmine odpeljali v zapor, kamor bodo prišli še nekateri, ko bo končana preiskava o tem žalostnem dogodku.

Abesinija hoče dati sužnjem svobodo

Abesinski cesar Haile Selasijel (Rast Tafari) hoče za vsako ceno zatrejti kupitjo sužnjiv v svoji deželi. V ta namen je imenoval Angleža Franka Halperta za vodjo posebnega oddelka o suženjstvu v svoji državi. V Abesiniji živi baje še vedno pol milijona sužnjev, glede katerih upajo, da bi se dali osvoboditi v kakšnih 20 letih.

Silva Trdina:

Klop pod jasinom

Zima je. Ana se v svoji sobi ključu nad delom.

A tupatam pogleda skozi okno snežinke, kako vrtinčasto padajo na vrt. Saj so zmirom enake zime pri njej: v sobi delo, pred oknom pa snežinke, ki vrtinčasto padajo na vrt.

Le poredkem sname plašč, si natakne rokavice in stopi teh dvesto korakov do parka. Breze so gole. Tulpanov do drevo, gaber in vrbe. Klop pod jasinom je pokrita s snegom.

Počasi usmeri korake zopet proti domu.

Samo ob večerih, ko spusti zavese pri oknu in zastre ostro luč, včasih pozvonji. Nekateri še zmirom prihajajo po ljubezen.

Tom. Karlo. Fred. Treza.

Jara že dolgo ni bilo. Nerodno obejšajo mokre plašče čez posteljno stranico, stopijo dva — trikrat čez sobo, si pri peči ogrejejo zmrazle roke, sedijo nato k mizi ob steni ali na posteljo v kotu in govorijo.

Ana posluša. Moj Bog, si misli, vsak človek je vreden majhne ljubezni, zakaj bi ne poslušala...

Toma poslušaj, Karla, Freda, Trezo.

Sto praznih površnosti, sto drobnih zavisti, sto bežnih krivic. Poslušaj, odgovorja, razume, opravičuje in odpušča.

Včasih bi zavpila pod svojimi grehom.

Skoro tako je kakor v izpovednici. Napol temno, majhna rešetka med njimi, mnogo zgodb, kesov, odvez in pokor. Ljubezni pa malo ali nič. In najtežji greh.

Pravijo, da je Jaro umrl.

Oni večer pomladi, ko je Ana odšla na potovanje, da si je v parku na klopi pod jasinom prerezal žile.

Res ga Ana od povratka ni videla. Pa tudi druga leta ga čez zimo ni bilo. Tako se je bila navadila te hrupne samote, da ji je včasih prišlo, kakor da so pomrli vsi ljudje. Še ti, ki so večer za večerom prihajali po ljubezen.

Samo pomladi vsako leto, ko so se kresnice zasvetile izmed vej, je prišel, da sta šla skozi park.

Na klopi pod jasinom jo je prvič poljubil.

Tom. Karlo. Fred in Treza bodo šli pomladi svojo pot. Tedaj drži toliko cest v življenje. Breze zazelene. Tulipanova drevo, gaber in vrbe. Klop pod jasinom vabi.

Oni večer pred njenim odhodom sta

KURJA OCESA

Najbolje sredstvo proti kurjam oboem je mast "Claven". Dobije se v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz svrtače in glavnega skladišča. — Čuvajte se ponaredbi! M. HRNJAK, lekarnar — SISAK.

Dovršeni gentleman

uporablja za umivanje samo Lavender Soap Paracelsus odlično milo karakterističnega vonja, ki se dobro peni in varuje kožo. Za brivce pa uporablja samo Paracelsus valjčasto milo za brivce (Shaving Stick), najbolje blago, antiseptično milo, ki omebuje brado in prepreča kožne infekcije.

HOTEL MILITOV

ZAGREB, NA JELACICEVEM TRGU
Tekoča topla in hladna voda v vseh sobah. Telefon v sobah in vseh ostali komfort. — ZMERNE CENE. 99

HOTEL IN RESTAVRACIJA KOVAČ

Zagreb, Gajeva ulica št. 31. Telefon 73-35.
Zajamčeno čisto sobe po 25-35 Din. Prosvetna osrednja kuhinja. Izbrana naravna vina. Veliki hladni vrh. Pri bivanju preko 24 ur 15% popusta. — Pri prilozi se pošilja JUTRO PAJIC. 36/2

HOTEL „ASTORIA“

ZAGREB, Petrinjska

Najmodernejši hotel Zagreba. Eno minuto od glavnega kolodvora. Najmoderneje z vsem komfortom opremljene sobe. Najcenejše in najzibornejše bivanje v Zagrebu. 315

Victoria regia

V pariškem botaničnem vrtu se je zadnji jesen razcvetela redka in med vsemi največja tropeska roža — Victoria regia. To so pramor vsakih štirideset let enkrat. Če se spomnimo, koliko se je spremenilo v tem času, se bomo zelo čudili. Pred 40 leti se nismo poznali avtomobilov. Tudi Pariz je izhajal s kockastimi dvoprepaznimi omnibusji, zrak pa se ni bil okužen z bencinom. Pešci niso nikamor hiteli, če se je njim ljubilo, so lahko stali sredi ceste in mirno nadaljevali razgovore.

Danes bi pomenilo slično početje hud samomor! Nobeni jazzi in kinematografi niso motili počasne udobne življenja. Ljudje so odkritosrečno pretakali solze pri predstavah "Dveh sirotic" ali "Mlajnarjeve hčerke" in se niso tega sramovali. Po gledališču so šli v gostino in se zopet muzali, ker je bilo vse neverjetno poceni: steklenica pravega šampanjca ni stala niti dvajset Din. Gospodje so se postavljale z okzimi hlačnicami s stremeni in lahkomiselno vihteli po zreku tenke palčke. Dame so imele priimek "dražestni spole" in so nosile na glavah kosate tuje lase. Znameniti sodobniki sploh niso oblačili. Stalna niso napodili takrat iz semenišča v Tiflisu, ker je bil samo povprečen dijak in se je šele pozneje razvil v upornika. Mussolini je bil star osem, Hitler pa komaj štiri leta. O, kako zlata mirne čase je videla lepa ponosna Victoria regia v rastlinjaku pariškega botaničnega vrta.

Parižani so tudi zadnjič oblegali poslonje. Največja množica se je zbrala neko nedeljo in je bila bridko razočarana. Vrt je namreč od nedeljah zaprt, in ravnotežstvo ni napravilo izjeme niti za redko cvetko. Množica je godrnjala, ker traja cvetenje samo nekaj dni. Nekaj pamk je potolazil ogorčene Parižane, da bo njih protest vendarle zelelog. Ko bo Victoria regia zopet cvetela štirideset let pozneje, bo najbrž ravnotežstvo poskrebalo tudi za nedeljske obiskovalce.

Ženska policija v Parizu

V Parizu bodo v kratkem priprustili ženske v policijsko službo in so v to svrhu že pripravili poseben početni in zimski rokovanje, ki sicer ne bo prava uniforma, a bo že na prvi pogled kazal poličke nosiljteljce.

Opremljene bodo te ženske policistke s samokresom in s pištolico. Ker vlada brezposelnost tudi na Francoskem, je umljivo, da se je prijavilo na tisoče kandidatke za to službo. Med njimi bodo izbrali takšne, ki so absolutno zdrave in v zadostni starosti, ki jamči za to, da so izvršene na kokeretjro, lahkomiselnostjo ali celo veseljem do pustolovščin. Kakor znano, imajo v Londonu še daj časa ženske policiste in so se obnese zelo dobro. Zlasti za kontrolno nad malimi grešniki in za varstvo javne morale so baje bolj usposobljene nega moški stražniki.

sedela tam. Kresnic ji je nalovil za krono v lase.

Potem pa mu je povedala svoj gren in v temi ni videla, kako mu je prebledelo lice.

Drugi večer nato, pravijo, je šel.

Na klopi pod jasinom.

Ko se je Ana vrnila, se je bil jasin že davno sesul.

Pravili so ji takoj, pa ni verjela.

Še zmirom ne verjame.

Zdaj je zima. In klop pod jasinom je pokrita s snegom. Zdaj je, kakor da so pomrli vsi ljudje.

V svoji sobi se ključu nad delom.

Pozimi ga ni nikoli bilo.

Pozimi je zmirom bilo le delo, pred oknom snežinke in ob večerih tisti, ki nikoli niso vedeli, kaj je ljubezen.

Čez nekaj mesecev pa se bo jasin razcvetel in kresnice se bodo zasvetile izmed vej.

Zaroka pravniške Franca Jožefa

V Bruslju sta se pred dnevi zaročila 24-letna hči Otona Windischgrätza in nadvojvodine Elizabete Avstrijske in belgijski grof Peter d'Alcantara de Querieu. Mati zarochenke, nadvojvodinja Elizabeta, je bila edina hči cesarjevega Rudolfa, ki je končal svoje življenje pri tragediji v Mayerlingu.

Iz življenja in sveta

Radio v službi japonske vojske

Skupina radiotelegrafistov japonskega glavnega stana, ki nadzoruje napredovanje armade tik ob kitajskem Velikem zidu

Mednarodni jezik

Šteje samo 850 besed in lahko izraža vse misli

Petdeset odličnih angleških učenjakov, umetnikov in politikov, med njimi Shaw, Neils, Vickam Steed in drugi, je podpisalo pred kratkim proglas, naj bi se človeštvo oprijelo mednarodnega jezika, ki ga je že pred desetimi leti sestavil cambridgeški profesor Ogden. Ta jezik, ki hoče izpodriti vse nešteto druge mednarodne jezike, se imenuje basic-english in se odlikuje po svoji izredno lahki slovnični in majhnem besednem zakladu, ki pa z različnimi medsebojnimi besednimi zvezami vendarle omogoča izražati najbolj komplicirane in najsuitilnejše misli.

V bistvu je to do skrajnosti poenostavljena in stisnjena angleščina, kar je videti že iz tega, da je od vseh 20.000 besed, ki jih uporablja angleška literatura, obdržal le gori navedeno število. Angleščino, pravi Ogden, govori na svetu okrog 400 milijonov oseb, petina vseh zemljanov, in ta petina se more novega jezika naučiti v nekaj tednih; nič večje preglavice pa ne bo delal ljudem, ki angleščine sploh ne poznajo.

Ce bi ser prišlo do tega, da bi se vse

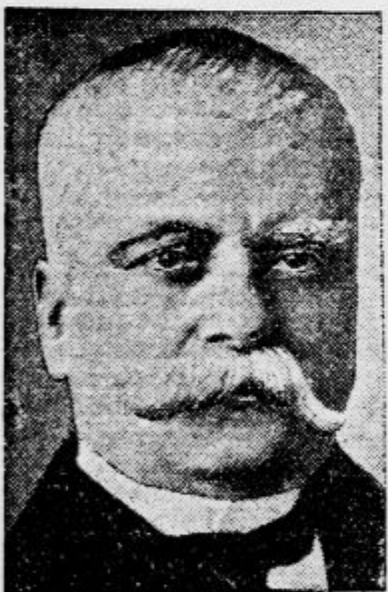
človeštvo oprijelo mednarodnega jezika, tedaj bi na mah izginile jezikovne bariere, ki ločijo ljudstva od ljudstev in jih ovirajo, da se med seboj ne morejo razumeti. Ljudje govorijo danes okrog 1500 jezikov (dialekti seveda niso všteti), a bi jih lahko govorili makar še desetkrat toliko, s pomočjo mednarodnega jezika bi se vendar razumeli med seboj. Ljudem pri tem nikakor ne bi bilo treba opustiti svoje materinske jezike, odpadlo pa bi jim nepotrebno učenje toliko in toliko živih jezikov, ki čemer so prisiljeni zlasti mali narodi. Kakor rečeno, omogoča basic izražanje vsake, še tako komplicirane misli, vrhu tega pa pravijo (vsaj Angleži) o njem, da je zelo melodičen in da se slišijo prevodi klasičkov v njem celo še lepše nego v originalu.

Navzlic temu je veliko vprašanje, kako bo z njegovo uvedbo. Danes je esperanto nevedno najbolj razširjeni umetni mednarodni jezik, a tudi ta sele počasi širi izven kroga svojih pristašev in se ne more povzpeti do tega, da bi se v resnici udomačil kot občevelni jezik vseh ljudi.

Policijski prefekt - žrtev ljubezni

Ta dni je ustrela neka Germaine d'Anglemont francoskega policijskega prefekta mesta Marselle, Causerota. Smrt tega odličnega policijskega uradnika, ki spada po svojem činu med najvišje upravne funkcije francoske države, je zbudila v Franciji splošno senzacijo. Morilko so po činu zaslišali. Izjavila je, da je hotela svojega prijatelja, kar ji je bil prefekt, v njegovem stanovanju samo ograjati z revolverjem, ki se je po nesrečnem naključju sprožil in pogodil prefekta do smrti. Prefekt Causerot je bil ožen in oče dveh otrok.

K političnim dogodkom na Grškem

Predsednik Zalmis

General Othonos

Premier Venizelos

Moški ne poznajo žensk

Dunajska zdravnica dr. Eiga Lindenfeld-Lachs je imela te dni v Pragi zanimivo predavanje, iz katerega pomemamo slednje misli:

Iz življenjskih in bolezenskih zgodb mnogih žensk pričemo do rezultata, da moški ne poznajo ženske. Če smo doslej vpraševali, zakaj je temu tako, je bil odgovor stereotipen: »Ker je ženska sprejemljiva, polna nasprotij, uganka in sfinga.« Individualna psihologija pa odgovarja danes drugače. Pravi, da vidi moški v ženski celo vrsto lastnosti, ki jih imenuje specifično ženske in jih smatra razumljive po njenem drugačnem spolu, po njenih fizioloških posebnostih. Materinstvo, družinstvo, zvestoba, nežnost, prilagodljivost imenuje ženske lastnosti, a tudi kletavost, zavist, duševno omejenost. Ta nasprotja se vidi moškemu nerazumljiva. Zmogljivost širokoprtežnost in širok pogled smatra za specifično moške lastnosti.

Niti biološka niti fiziološka spoznanja ne upravičujejo takšnega mnenja. Nastalo je samo zaradi moškega stremjenja, da si utrdi svoj prednostni položaj. Tega položaja moški ni imel v vseh časih in še danes eksistira vsaj pri nekaterih primitivnih ljudstvih uredba, po kateri je bila ženska in mati voditeljica in diktirala zakone ter moralna pojmovanja. V naši uredbi, kjer

služijo vse ustanove, vsi zakoni in vsa nazoranja moškemu in jih je moški ustvaril, je umljivo, da ocenjevanje in vrednotenje ženske ne moreta biti stvarna. Moški vidi žensko pač tako, kakor si jo želi videti in kakor mu rabi, da obdrži svoj prednostni položaj.

Znameniti individualni psiholog Alfred Adler je bil prvi, ki je razlagal nastanek ženske duševnosti s človeškega in ne s spolnega vidika. Žensko duševnost vodijo isti zakoni kakor moško, le da ima ženska v splošnem slabši start v življenje nego moški. Že odrasčanje deklice v otroški sobi kaže boj proti omejitvam, ki jih naložijo njenemu spolu. Treba je veliko večje energije, da omogoči dekletu enakopraven položaj z bratom ali pa celo prekositev brata. Situacija je običajno takšna, da se mladi ženski zlozni pogum in jo svet prisi k temu, da se prilagodi svoji ulogi. A baš ženska z zlomljenim pogumom stremi v svojem malem okviru po uveljavljanju same sebe. Tu je pravzrok vseh zdražljivosti, malih tiranstev in trmoglavosti, dalje vseh bojev za uveljavljanje v družini staršev in v zakonu.

Ženski značaj je tedaj samo prilagoditev ženskemu položaju in je reakcija na moškega, ki je ustvaril ta položaj v svoj prednostni prid. A to se ne bo držalo. Gotovo je ženska drugačen človek nego moški. Ne stremi za prednostnim položajem, ki si ga je pridobil moški, a noče mu biti enakopravna. Šele ko to dosežemo, bo prenehala biti ženska moškemu uganka in jo bo popolnoma razumel.

Mnogi ne vedo

...da prenese muha lahko do 6 milijonov bakterij;
...da dosežejo najvišji oblaki v zmernem pasu višino 11.000 m;
...da so uporabljali kreozotol, stranski proizvod febrifikacije plina, kot nadomestilo za bencin;
...da so na ameriških športnih igriščih v rabi električna očesa, ki mečejo na zemljo črte, katerih ne sme občinstvo prekorčati.

Črnci zapuščajo New York

Iz New Yorka poročajo, da se je začel prazniti Harlem, črnska četrt največjega mesta na svetu. Črnci se polagoma, a stalno izseljujejo, ker so brez dela in jih močno pritiska huda finančna in gospodarska kriza. Zavoljo tega se je na tisoče in tisoče črnskih družin napotilo s culo in palco po svetu. Precej družin se je vrnilo v svoj rodni kraj, kjer se hočejo posvetiti kmetijskemu delu.

Ameriške železniške družbe gredo črnim izseljencem celo na roko in jim prodajajo vozovnice po posebnih nižanih ceni. Denar za vožnjo se steka v železniške blaginje iz posebnega dobrodelnega fonda, ki ga je zbralo ameriško ljudstvo. V New Yorku računajo, da se je izselilo iz Harlema že 60 odst. črncev, ki jim v velenestu ni več obstanke in življenja.

Jubilej romanopisca

Jakob Wassermann

poleg Thomasa Manna najbolj čislani nemški pisatelj sodobnosti, obhaja danes 10. III. šestdesetletnico rojstva. V romanih se je izkazal posebno kot psiholog

Štednja prezidentove žene

Žena novega ameriškega prezidenta Franklinja Roosevelta je sklenila uvesti v poslovanje Bele hiše skrajno štednjo. Na predlog svojega moža bo skrilil reprezentančne stroške na 25 odst. Odpustila bo eno četrtino služabnikov in bo namestu s sedanji 32 nameščenici Bele hiše izhajala s 23 delovnicami. Kadar bodo izredni sprejem, se bo število osebja pomnožilo po potrebi, toda samo od slučaja do slučaja. V Belo hišo je pripeljala Rooseveltova žena šest svojih poslov.

Vstopnina v naturalijah

Denarna kriza, ki je izbruhnila v nekaterih ameriških državah, je navzela ponekod neprilakovane oblike zamenjavanja. V New Yorku so aneli prošle dni boksarsko tekmo in prireditelji so bili razglasil, da vzamejo za vstopnino namestu denarja tudi živila. Res, natreskalo se je toliko občinstva, da niso kaj takega pričakovali, aiti največji optimisti. Pri blaginjah so ljudje oddejali namestu denarja vsakovrstna živila in ko se je tekma začela, je bilo skladišče polno živeža, obuvala in drugih predmetov. Pri predstavi so bili zasedeni vsi prostori do zadnjega mesta.

Demostenova nagrada za advokate

Francoski odvetniki - zagovorniki imajo Demostenovo društvo, ki podeljuje vsako leto nagrado najboljšemu govorniku med njimi. Interesantno je dejstvo, da tvorijo žirijo, ki prisojja nagrado, novinarji - reporterji, ki poročajo v listih o razpravah na sodišču.

Akademski trg v Atenah

Je bil že ponovno prizorišče državnih udarov na Grškem in tudi zadnji puč se je odigral na tem prostoru

Pravkar izšla številka ilustrovane tedenske revije ŽIVLJENJE IN SVET

vsebuje naslednje zanimivosti.

Naslovna slika: PETER ZMITEK: »PO PRESPANI ZIMI«

Tone Citar:

POT V KLETKO (2)

MODERNA VEDA POZNA SKRIVNOSTI MATERIJ

GAZOMETRI IN PLINSKE EKSPLOZIVJE

PRENOSANJE ZVOKA PO STENAH

Lewis E. Lawes:

ZIVLJENJE IN SMRT V SING SINGU (11)

SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

Richard Connell - Prev. Fr. Magajna:

STOTAK (1)

ALI SO BILI ESKIMI PRVI PREBIVALCI VISOKEGA SEVERA?

VPLIV LUNE NA VREME

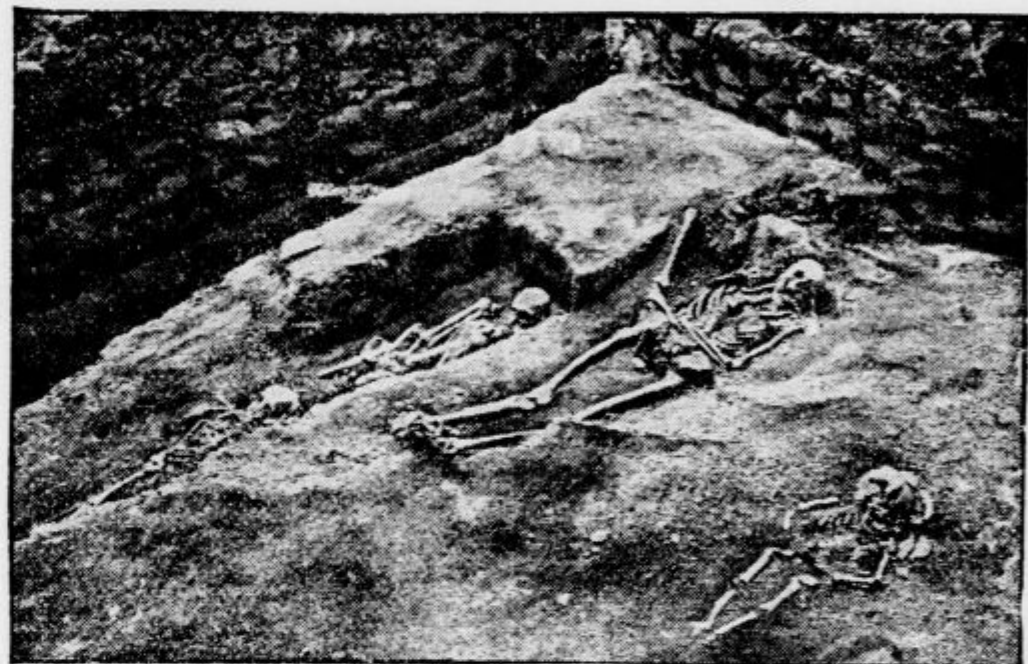
Frank Buck:

DOŽIVLJAJI V DZUNGLI (11)

ZIVAL ALI RASTLINA? - Dr. Stojan Lesič-A. D.: RUHA, PRAPOR DRUŠTVA NARODOV - O ZACETKIH PAPIRJA NA KITAJSKEM IN O NJEGOVIM POTI V EVROPO - KOZOLEC, ZNAK SLOVENJE - RAZISKOVANJA O »VIRUSIH« - CLOVEK IN DOM (Domata družabnost) - IZREKI - SAH - ZAMISLECE GLAVE - Na platnicah: ZIMSKO VESELJE NA FINSKEM - ANEKDOTE - HUMOR

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko ter stane trimesečno Din 20.-, mesečno Din 8.-. Posamezne številke Din 2.-. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knaflova ul. 3.

Rimski okostnjaki v Budimpešti

V neposredni bližini madžarske prestolnice so te dni izkopali več rimskih grobov s okostnjaki, ki nam jih kaže ta slika

Gnezdo velike ljubezni

Zgodovinska priča začetka kariere ruske carice Katarine I.

Neka ruska odprava je odkrila v bližini Arhangelska zanimivo najdbo, hišico, v kateri je bival znameniti ruski car Peter Veliki za časa nordijske vojne, ki jo je vodil proti Švedom v letih 1700 do 1721.

V tej hišici se je po vsej priliki odigral veliki ljubavni roman med lepo Marto Skovronsko, poznejšo carico Katarino I. in Petrom. Marta Skovronska je bila najprej žena nekega švedskega dragonca. Rusi so jo bili ujeli z možem vred v neki bitki. Knez Menšikov, ki je bil carjev general, je videl

lepo jetnico, ki mu je tako ugajala, da jo je vzel k sebi. Pri njem jo je spoznal Peter Veliki, ki se je zaljubil v njo in jo je privedel v Rusijo. Zahteval je od nje, naj se z njim naseli v majhni samotni hišici. Nad tri leta sta živela v ljubezni Peter in Marta. Potem je prestopila lepa dragončeva žena v pravoslavno vero in car jo je po smrti svoje žene napravil za carico.

Baje je bil tudi knez Menšikov nesmrtno zaljubljen vanjo in jo je s težkim srcem odstopil svojemu gospodarju. Pa ni šlo drugače. Legendarno hišico, v kateri sta preživela Peter in bodoča carica najlepša leta svoje ljubezni, so zdaj odkrili ob Belem morju. Hišico je baje postavil sam car, ki se je, kakor znano, naučil tesarske obrti na Holandskem v Zaandamu. Zgodovinsko hišo bodo prenesli v moskovski zgodovinski muzej.

Novo nemško ministrstvo

Dr. Goebbels,

vodja narodnih socialistov v Berlinu bo baje poverjen z vodstvom novega ministrstva, ki mu bo edina naloga propaganda. Temu ministrstvu bo podrejen ves tisk in radio

Pogumni skakač s padalom

Ruski skakalec s padalom Svorgin je pravkar dosegel nov svetovni rekord s zaprtim padalom. Skočil je iz letala v višini 2500 metrov in je odprl padalo šele po 41 sekundah ko je bil le še 300 m nad zemljo, kamor je priletel gladko in nepoškodovan.

KARIKATURA

Bančna kriza v Ameriki

Težak klobut predsednika Roosevelta

ANEKDOTA

»Kolikoli let vam je?« vpraša zdravnik novo pacientko, staro knecico. »Za Veliko noč jih bo 76.« odvrne ta. »Saj vas nisem vprašal, kolikoli let vam bo, ker ne veste, dali pridete takrat še sem. Vprašal sem vas, kolikoli let vam je!«

Vsak dan ena

»Danes se mi res muči v ušedi Rad bi prišel tje, če preden bom spet koval.«

SPORT

Državni prvak Concordia v Ljubljani

Reprezentant Slovenije ASK Primorje bo v nedeljo na svojem igrišču otvoril vrsto zelo zanimivih tekem z odličnimi tekmeči v nacionalni ligi

Zagrebska Concordia je že dvakrat osvojila državno prvenstvo v nogometu. Zanimivo pri tem je, da pa ni bila še nikoli prvak Zagreba! V lokalnem tekmovalstvu je vedno zasedala tretje, malokdaj drugo mesto v prvenstveni tablici Zagreba. Ali v tekmovalstvu za državno prvenstvo je njeno moštvo pokazalo tiste vrline, ki so potrebne za doseg visokega naslova.

V nedeljo bo nastopil državni prvak Concordia v Ljubljani proti slovenskemu predstavniku v teški nogometni borbi. Prepričani smo, da bo njena enajstoročica poka-

zala igrar, ki nas bo zadovoljila; prepričana pa naj bo tudi, da bo sprejeta pri nas res prijateljsko in ne na način, kakor to dela zagrebško purgersko občinstvo.

Domači bodo morali napeti vse sile, če bodo hoteli odnesti časten rezultat iz borbe proti tako odličnemu partnerju, kakršnega predstavlja zagrebška Concordia.

Tekma se bo igrala ob vsakem vremenu na igrišču ASK Primorja ter se bo pričela ob 15.30. Cene vstopnic bodo kljub važnosti priveditve (dve tekmi!) in odličnega gosta običajne, popularne.

Stara muzika

Prejeli smo:

Ze prejšnja leta niso uživali slovenski klubi pri Odobru za delegiranje sodnikov v Beogradu enakih pravic. To dejstvo se ponavlja tudi letos in to že takoj v početku tekmovalstva za nacionalno ligo.

V nedeljo bo prvenstvena tekma Primorje-Concordia v Ljubljani. Tekma je, enako kot vse ostale, zelo važna za sport v naši banovini. Bodimo si na jasnem: ne gre tu samo za klub, samo za ASK Primorje, nego edinega predstavnika slovenskega nogometa.

Zato vsi enodušno obsojamo način, kako izvršuje svojo nalogo odbor za delegiranje sodnikov v Beogradu napram nam. Za gornjo tekmo je namreč delegiral kot sodnik G. Kniffer iz Osijeka. G. Kniffer je bil svoj čas v Zagrebu dober član Concordije, sedaj pa je v Osijeku funkcionar osiješke Slavije, je načelnik nogometne sekcije Slavije, kluba, ki tudi sodeluje v nacionalni ligi.

Kako more Odbor za del. sodnikov v Beogradu storiti tako napako, da delegira v Ljubljano sodnika, ki je močno zainteresiran na rezultatu. Jasno, da njemu — kot funkcionarju osiješke Slavije — najbolj prija zmaga Concordie; s tem se zmanjša pravičnost, da pridobi naš predstavnik kako točko in da prehiteli Slavijo.

Nismo napisali gornjih vrstic proti gospodu Knifferju, on je dober sodnik, mogoče celo izvrsten. Ali je funkcionar in kot človek lahko stori napake evet. v prid svojemu klubu.

Tak način postopanja iz Beograda ni pravilen! Če se že hoče našega predstavnika vreči iz nacionalne lige, naj se to doseže na zelenem polju, v sportni borbi. Pričakujemo, da bo tudi LNP storil primerno korake! Tudi mi zahtevamo enake pravice! S staro muziko naj se preneha!

Tečaj za savezne smučarske učitelje in klubske trenerje

JZSS razpisuje tritedenski smučarski tečaj za izveščanje saveznih smučarskih učiteljev in klubske trenerje, ki bi vodili naraščaj v klubih za smučanje in trening v tekih. Tečaj bo trajal od 1. do 23. aprila ter stane prehrana in stanovanje 840 Din, ki jih je plačati naprej s prijavo. Tečaj bo vodil savezni trener Arne Gutormsen in Henrik Kodella. Vršil se bo na Staničevi koči pod Triglavom. Konec tečaja bodo vsi udeleženci polagali izpit.

Pravico udeležbe imajo samo smučarji, ki smučajo že leto dni ter so tehnično prično izveščali. Izberejo naj se tudi smučarji, ki imajo veselje in voljo, delati v lastnem klubu kot trener mladih in ambicioznih smučarjev. Savez namerava pomagati klubom, da si na tak način pridobe vodjo, ki bo vzgojil njihovo tekmovalno vrsto, da bo mogla po letih tekmovaliti z uspehom. Istočasno je tak trener tudi smučarski učitelj, če se podvrže izpitu. Pripuščeni ne bodo začetniki, ker savez ne more izgubljati časa za veščami o osnovni smučarski tehniki. Izredne važnosti je za vsak klub, da omogoči vsaj enemu svojemu članu udeležbo v tem trenerskem tečaju ter da tudi prispeva k stroškom prehrane. Za polovično vožnjo je že zaproseno in upamo, da bo tudi dovoljena. Ako

bi bilo mogoče, bi skušal savez pomagati obojiti dopust.

Pozivamo vse klube, event. podsaveze, da se takoj zainteresirajo za ta tečaj ter izberejo primernega člana iz svoje srede. Ako je v dotičnem kraju več klubov, se lahko klubi združijo na enega trenerja ter mu skupno omogočijo udeležbo. Prijave je poslati do najkasneje 20. marca obnemem z oskrbnino.

Število udeležencev je omejeno ter bi v primeru večjega števila prijav Savez moral zavrniti kasnejše došle prijave. Vsakdo je vezan na prijavo ter se prijavi pod nobenim pogojem ne povrne. V izjemnem primeru se lahko zamenja udeleženca z drugim, toda le za svo dobo, ne pa med tečajem.

Savez upa, da bo toliko odziva, da bo mogoče vsako leto povečati število saveznih smučarskih učiteljev in klubskeh trenerjev, ki bodo nudili glavno oporo svojim klubom pri podobnem delu za vzgojo naraščaja. Predsednik: dr. Ivo Pirc, a. r.; gen. tajnik: Joso Gorec.

Službeno iz LNP. Danes ob 20. seja poslovnega, ob 21. seja upravnega odbora v Delavski zbornici. Tajnika I. in II.

Ljubljanski zimboskopni podsavez ima drevi ob 20. v damski sobi kavarne Emona sejo upravnega odbora.

Hermes: Gradnjaški (Karlovac). Za nedeljo 12. t. m. je povabil ZSK Hermes v goste moštvo table-tenis sekcije popularnega SK Gradnjanskega iz Karlovca. Turnir med obema moštvoma se bo vršil v prostorih ZSK Hermes v salonu restavracije »Keršič«. Turnir bo zelo zanimiv, ker se bodo igrali tudi damske partije ter double in mixed-double. Oni, ki se zanimajo za to lepo panogo sporta, so vjudno vabljeni. Turnir se bo pričel točno ob 9.30.

Trening tekma VSK Triglav: ZSK Hermes, ki se je vršila danes na igrišču Hermes je končala z 9:2 v korist Triglava. Obe kluba sta nastopila z nekoliko rezervami. Triglav je bil ves čas v premoci. ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 15.30 trening na igrišču.

SK Ilirija (smučarska sekcija). Danes ob 18. sestanek vsega članstva v posebni sobi kavarne Evropa. Polnoštevilna udeležba!

SK Svoboda (Ljubljana). Danes ob 19.30 se vrši izredni občni zbor v klubskih prostorih v Delavski zbornici. Vabimo vse člane, da se točno in polnoštevilno udeležijo. Igralci, ki imajo opremo doma, jo morajo prinesiti seboj.

SK Grafika. V nedeljo ob 13. naj se javijo na igrišču Primorja igralci: Zupančič, Mekina, Bežan, Mihelič, Potrat, Kmetič, Katovič, Trotešek, Strohmayr, Stupica, Štrukelj, Verbek, Pipan. Igramo pred tekmo z rezervo Primorja. Drevi bo sestanek.

Smučarski klub Ljubljana. Danes ob 19. sestanek tekmovalcev v damski sobi kavarne Emona.

Vremensko poročilo JZSS. Kranjska gora +2, barometer se dviga, jasno, vetrov, no, srenj 5-30 cm. Bled +1, zelo oblačno, mirno, Bohinj +3, zelo oblačno, 10 cm snega. Mrzli studenec -12, jasno, severni veter, snega 35 cm, izgledi za nedeljo in smuške ture srednji. Kočevje -3, oblačno in solnčno se menja, smuka pod Velikim vrhom na Šiti planini in Pungartu ugodna.

kobnega orkestra, ki je bil naša neobhodna potreba. Kot solist na violini je nastopil mladi Bačić, ki še mnogo obeta. Spremljala ga je ga. Fabianijeva veskroj taktno in pravilno. Dirigent Ljubič Fric tvori poglavje zase. Kot učitelj v 5 km oddaljeni Dolini se je žrtvoval in pribejal v najslabših dneh ob vsaki potrebi uri v Lendavo. Pravi, da mu to ni žrtev, marveč le razvedrilo. Na tem mestu pa naj omenimo tiste, katerim je bila smuka prireditelj obiskati. Pa pravijo, da imajo danes Sokoli prednost! Po štirih letih SKJ nekateri niti člani niso in sede lepo na toplem. Sokolom omogočite sokolsko udejstvovanje pa bodo uspehi še mnogo vidnejši!

Iz življenja na deželi

Iz Kamnika

ka—K strelski družini v Kamniku je pristopilo 84 članov, ki so na občnem zboru v sredo zvečer izvolili odbor, ki mu predseduje župan g. Fran Krtnar. Predlagana pravila so bila soglasno sprejeta. Veliko zanimanje, ki so ga pokazali naši meštani za strelski pokret, nam je najboljša zagotovilo, da bo navoustanovljena strelska družina živahno in z uspehom delovala.

ka—Štiridnevni sadjarski tečaj, katerega je priredil sreski kmetijski odbor, je obiskovalo 43 udeležencev iz kamniškega sreza. Tečaj je obsegal teoretični in praktični pouk na vrtu. Vodil: so ga priznani sadjarski strokovnjaki. V jeseni se bo vršilo nadaljevanje in izpopolnitev tečaja ob obiranju in pakovanju sadja. Tečaj se je pričel v ponedeljek dopoldne v dvorani gasilnega doma. Otvoril ga je sreski načelnik g. Voušek z željo, da bi dosegel čim več uspehov in pomagal povzdigniti sadjarstvo v našem srezu na tako višino, da bi donosila našim sadjarjem čim več dohodkov.

Iz Ptuja

J—Velik požar. Nedavno noč je razburil vaščane v Vumbahu silovit požar, ki je nastal na gospodarskem poslopju posestnika Stefana Toplaka. Pri njem se kritičnega večera zbralo okoli 30 ljudi, ki so prišli na luštenje bučnic. Ena skupina se je od posestnika poslovila okoli 23. ure, druga skupina pa je še ostala. Okoli polnoči je opazila neka ženska, da je švigalo ognjeni zublji iz gospodarskega poslopja. Ker je bilo poslopje s slamo krito, je ogenj kaj hitro opravił svoje, posebno še, ko je nad hlevom bilo 20.000 kg sena. Poslopje pogorelo do tal, živino in svinje so pravočasno rešili. Škode je nekaj nad 30 tisoč Din in je krita le z zavarovalnino do 15.000 Din.

J—Lep dar. Plesna šola maturantov drž. gimnazije v Ptujju je izročila pribitek zelo lepo uspelega zaključnega venčka 550 Din Dijaški kuhinji. Topla hvala!

J—Ustanovni občni zbor strelske družine za Ptuj bo v nedeljo dopoldne ob 11. v Narodnem domu. Vabljeni so vsi rezervni oficirji, vojni uradniki, podoficirji in drugi.

J—Očeta je z nožem oklal. Jožef Karo, posestnik v Brevcu, ima nepopoljšljivega sina Jožeta, o katerem se je prišlo pri orožnikih v Zavrču. Sin ga je že večkrat pretepel, a očče mu je doleje prizanašal. Nedavno pa ga je čim brez povoda napadel ter ga z nožem zabodel v hrbet in v prsi. Sin se zdaj skriva pred orožniki.

J—Vsak petek vabijo v restavracijo pri »Pošti« ribice, ribe in druge dobrote cenje-ne goste k posetu.

Repertoarji

DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, 10.: Zaprtlo.
Sobota, 11.: Zločin in kazen. Zastno mižane cene od 5 do 15 Din.
Nedelja, 12. ob 15.: Pastirček Peter in kralj Briljantin. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Dame z zelenimi klobuki. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 13.: Zadoščenje. Gospa Chatleena D.

OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 10.: Baletni večer Pia in Pino Mikar. Zadnjič. D.
Sobota, 11.: Nižava. Gostje gđ. Milena Verbičeva. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 12. ob 15.: Mala Floramye. Izven. Znižane cene. Gostuje g. Dubajič. — Ob 20.: Sevillski brivci. Izven. Znatno znižane cene od 5 do 30 Din.
Ponedeljek, 13.: Zaprtlo.

★
Dramski ansambl študira s vso vsemno Shakespearejevega »Hamleta« v novem Zupančičevem prevodu. Delo bo popolnoma nanovo inscenirano in zrežirano, skušnje vodi režiser Debevec.

Za poslednjo uprizoritev baletnega večera drevi sta oba umetnika z veliko vestnostjo in izrednim uspehom našudirala spored z našim ansamblom.

Gostovanje gđ. Verbičeva bo jutri zvečer v ulogi Marte. Umetnica je dosegla ob svojem nastopnem debitu izredno velik uspeh. Vsa kritika ji je dala tako pozitivne ocene, da smo dobili v njej sopolno operno umetnico. Profesor Adamič pravi o njej: »Z veseljem in polnim prepričanjem smo mogli dati najlepše spričevalo o njeni veliki muzikalnosti, o izvrstni glasbeni šoli, dramatični nadarjenosti in prijetnem glasu. V psihološko in pevsko - tehnično težko ulogo Marte, se je poglabila z umetniško voljo, da je izprala iz nje mnogo več, kakor bi to dosegla marsikatera že dovolj preizkušena druga igralka.«

SENTJAKOBKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.15.

Sobota, 11.: Nedolžni lahkoživec.
Nedelja, 12.: Nedolžni lahkoživec.

★

»Nedolžni lahkoživec« je naslov velerabavni burki v treh dejanjih, ki je bila izredno dobro sprejeta v Sentjakobskem gledališču. Posetniki so se do solz nasmejali ob silni komiki, ki je nanizana v tej igri. Izvrstne kreacije Bičarjeva, Kunca in Lavriča so humor še stopnjevale. Kdor hoče pozabiti za dve uri skrbni in težave vsakdanjega življenja, naj posesti predstavi v soboto in nedeljo. Režijo ima Milan Košak. Vstopnice se dbe od 10. do 12. in od 15. do 17. pri dnevi blagajni v Mestnem domu. Vabljeni!

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Petek, 10.: Zaprtlo.
Sobota, 11.: Grob neznanega vojaka. Premiera. B.
Nedelja, 12. ob 15.: Maks in Moric. Otroška predstava. Znižane cene. Zadnjič. — Ob 20.: Zemlja smehljaja. Gostovanje tenorista Petra Burje. Znižane cene. Zadnjič v sezoni.

Is gledališča. Premiera Raynaldove tragedije »Grob neznanega vojaka« bo jutri. Lepa vojna drama ima vse znake klasične tragedije: zgoščenost dejanja, napetost, čustev, izbižanih do skrajnosti ter plemenito vznešeno in stilizirano besedo. Prevod je Zupančičev, premiero pripravlja J. Kovič.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Torek, 14.: Grofica Marica. Gostovanje Narodnega gledališča iz Maribora.

Radio

Petek, 10. marca.

LJUBLJANA 11.15: Soliska ura: Pouk pisanja in narodna umetnost (Marija Sodnikova). — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Zabavno štivo. — 19: Francoščina (prof. Pressi). — 19.30: Zdravstveno predavanje. — 20: Glasbeno predavtnje. — 20.30: Koncert komornega tria. — 21.30: Prenos iz Zvezde. — 22.15: Čas, poročila.

Sobota, 11. marca

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Angleščina. — 19: Kdo mora biti zavarovan. — 19.30: Iz zgodovine filozofije. — 20: Koncert delayske godbe »Zarjac. — 21: Samospevi ge. Zorke Levnikove. — 21.30: Salonski kvintet Vmes čas in poročila.

BEograd 12.05: Radio - orkester. — 16: Narodna glasba. — 19.40: Orkester. — 20.30: Prenos iz Zagreba. — Ciganska godba. — ZAGREB 12.30: Plesna glasba. — 17: Koncert orkestra. — 20.30: Prenos koncerta pevskega društva »Kuhac« iz Osijeka. — 22.40: Plesna glasba. — PRAGA 19.30: Prenos opere iz Bratislave. — 22.15: Mešan program. — BRNO 19.30: Program kakor v Pragi. — VARSAVA 18.25: Lahka glasba. — 20: Koncert orkestra in solistov. — 22.05: Chopinova glasba. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Koncert orkestra. — 17: Popolnanski koncert. — 19.40: Arije in pesmi. — 20.15: Operetni večer. — 22.15: Plesna glasba. — BERLIN 20.30: Berlinski večer. — Plesna glasba. — KONIGSBERG 20.10: Iz mojstrskih opret Joh. Straussa. — Plesna glasba iz Berlina. — MOBLACKER 19.40: Vojniške pesmi. — 20.30: Koncert operetne glasbe. — 22.45: Nočni koncert iz Kölna. — BUDIMPESTA 19: Zborovski koncert. — 20.20: Operetni večer. — 22: Plošče in ciganska godba. — RIM 17.30: Koncert orkestra. — 20.15: Klavir. — 20.45: Dramski večer.

Električno računalo

Prof. Derrick Lekmer s Kalifornijske univerje in njegov sin sta zgradila novovrsten računalni stroj, ki v nekoliko minutah in s čudovito točnostjo rešuje računске naloge, za katere bi dobri matematiki porabili drugače leta in desetletja. Stroj ima obilico različno velikih zobatih koles, ki se vrtijo posamič al v skupinah z velikansko hitrostjo in so opremljena z velikimi, skozi katere padajo v določeni položajih svetlobni žarki na fotoelektrično stanoico. Električni toki, ki pri tem nastanejo, vplivajo s svoje strani na stroj, da pokaže rezultat, ki ga hoče računar dobiti.

V bloku hiš nebotičnika se oddajo: LOKALI STANOVANJA PISARNE samska stanovanja

3 sob s pritliklinami, poedine sobe ali več skupaj, z eno ali več sobami
Po znižani ceni. 3723 Pojasnila: Gledališka ul. 8-III., soba št. 2

Umri je naš ubogi

Rudi Muser

letalski narednik

Na zadnjo žalostno pot ga bomo spremili v petek, dne 10. t. m. ob 3.1/2 popoldne izpred hiše št. 3 v Studentovski ulici.

Ljubljana, dne 8. marca 1933.

Mati, brat, sestra.

3752-a

Umri nam je po dolgem trpljenju previden s tolažili sv. vere naš predobri, skrbni mož in oče, gospod

Alojz Zakotnik

posestnik v Kosezah

Pogreb predregrega pokojnika bo v soboto ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti v Kosezah na pokopališču v Dravtjah.

Ljubljana-Koseze, dne 9. marca 1933.

3753-a Globoko žalujoča soproga in otroci.

Sokolstvo

Iz mirenškega sokolskega okrožja. Letos so društva pridno na delu, o čemer pričajo mesečna poročila za januar in februar. V telovadnici vadijo vaje za Ljubljano in sta predelani 2 sestavi. V pripravi so za pomladanske akademije. Vrše se redni nagovori in predavanja. Društvi Trebnje in St. Janž sta priredili tudi 2 igri z lepim obiskom. Tudi predavanja o Strosmajerju so bila. Od 6. t. m. do 19. t. m. je po vseh društvi pregled vsega dela po okrožju.

Sokol v Zužemberku je v februarju poleg Strosmajerjeve prošlave in proslave lepe knjige priredil na pustno nedeljo pod vodstvom s. Ruže Petelinove »Izlet v kraljestvo pravlice«, ki se ga je udeležilo mnogo otrok in njih starši. Sestra Petelinova je govorila čeci o lepem vedenju. Poteg »sokole«, ki se ga je plesala deca oblečena v sokolske kroje in narodne noše in petja lepih pesmic, so še nastopili kralj Matjaž, Triglavska vila, Povodni mož, Poldrug Martin in še drugi, ki so pripovedovali pravljice, ki so zelo ugajale starim in mladim. Prireditelj se je zaključila z igrico s petjem in plesom »Bratec pridi v našo vazo«, v kateri vabi sokolska deca še ostalo mladino v svojo sredo. Isti dan je bil zabavni večer za članstvo, ki se ga je članstvo v velikem številu udeležilo. Te dni nas zapusti br. tajnik Purič Franc, pp. fn. kontrole, in tudi br. dr. Josip Senola, društveni odbornik in zdravnik. Oba bomo pogrešali, težko ju bo nadomestiti in težko se ločimo. Zelimoa jima mnogo sreče in uspeha!

Redni občni zbor celjske sokolske žu. ne bo v nedeljo v telovadnici v Sokolskem domu v Gaherlu pri Celju.

Smučarski odsek Sokola Žerjav pri Prevaljah je priredil 19. februarja smučarsko tekmo vseh oddelkov Tekmovalci so bili razdeljeni po starosti. Članstvo in mošči naraščaj od 16. do 18. leta sta imela 5 km dolgo progo, višinska razlika približno 200 m. Tekme se je udeležilo več članstvo, izmed naraščajnikov v tej starosti je tekmoval edini Mauchler Franc, ki se je

priporil naslov društvenega prvaka. Rezultati so bili naslednji: I. Mauchler Franc, naraščajnik, 14.30; II. Kalš Herbert, 15.45; III. Erženičnik Franc, 16.52; IV. inž. Baraga Mirko; V. Cesar Pavel. Izven konkurence sta tekmovala tudi 2 člana Sokola Crna: Lesjak Teodor, 16.53 in Kolman Fr. 17.05. Tekme 8 naraščajnikov v starosti 12 do 14 let so se vršile na isti za tretjino krajši progi. Najkrajši čas so dosegli: Zmagaj 9.41; Bricman 10.11; Mauchler V. 10.44.

Deca v starosti 9 do 12 let je tekmovala na 1 km dolgi progi, na koncu pa je vozila slalom skozi 3 vrata. Tekmovali jih je 11. Tekmovala je tudi deca izpod 9 let, ki je zabavala občinstvo a svojimi »teledenmarki«.

Sokol v Veržetu je imel občni zbor v dvorani br. Hedžeta. Članstvo se ga je udeležilo v polnem številu, župni odposlanec br. Lubej je v lepem govoru podal zgodovino borbe Slovanov za svobodo, uedinjenje, o delu Sokolstva v naši mladi državi in delu za naprej. Njegovim izvajanjem so sledili navzoči z odobravanjem. Iz poročil je razvidno, da je bil Sokol skozi celo leto delaven. Svojega telovadnega nastopa sicer ni imel, udeležil pa se je okrožnega izleta v Gornji Radgoni, okrožnega izleta v Beltinju; priredil je tombolo, ki je pripomogla blagajni do aktive. Bilo je tudi nekaj gledaliških predstav, ki so vse dobro uspele. Število članstva v minulem letu je bilo 85. Pristopilo je na novo 26 članov. V odbor so bili izvoljeni: starosta br. Kozar, podstarosta br. Topolnik, načelnik br. Ros, načelnica s. Vybihalova, tajnica s. Benkovičeva, ki je ob enem predsednica prosvetnega odbora, blagajnik br. Hedžet Feliks ml. Ostali odbor je v glavnem isti kot lani.

Koncert sokolskega orkestra v Dolnji Lendavi. Lendavsko občinstvo je posetilo prvi koncert sokolskega društva res v lastnem številu. Seveda tudi to pot še nismo videli vseh, a doma so ostale le redke izjeme. Koncert je zadovoljil široko množico kakor tudi razvijala uspeha. Lendava torej upravičeno še mnogo pričakuje od so-

Specijalni entel oblek, ašuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinišje delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj.

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjaj; entljanje, izdelovanje gumbic. Vsled najmodernejše ureditve podjetja — najnižje cene. 79

Naznanjamo žalostno vest, da je naša srčnojubljena mama, stara mama, prababica, gospa

TEREZIJA SITTER

posestnica v Sečah

v četrtek, dne 9. t. m. po kratki bolezni previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb nepozabne pokojne bo v soboto, dne 11. t. m. ob 10. dopoldne.

St. Pavel pri Preboldu, dne 9. marca 1933.

3747 Žalujoči ostali.

Telefon 2059

PREMOG

suha drva

POGAČNIK

Bohoričeva ulica št. 5

Naznanjamo žalostno vest, da je naša srčnojubljena mama, stara mama, prababica, gospa

TEREZIJA SITTER

posestnica v Sečah

v četrtek, dne 9. t. m. po kratki bolezni previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb nepozabne pokojne bo v soboto, dne 11. t. m. ob 10. dopoldne.

St. Pavel pri Preboldu, dne 9. marca 1933.

3747 Žalujoči ostali.

Občina Ljubljana

Ivan Zorc

uradnik pivovarne »Union«

dne 8. t. m. po daljšem mukapolem trpljenju, previden s tolažili svete vere, mirno preminil.

Pogreb nepozabnega bo v petek, dne 10. marca 1933 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Zibertova ulica št. 22 na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 9. marca 1933.

3749 Žalujoči ostali.

W. MECKAUER:

Hana išče poti

Roman.

Dobra volja ji je bila nocoj pokvarjena. Nič odveč se ji ne bi bilo zdelo, če bi bil Schröter vse pojasnil, in kar želelo jo je, da mu je bila sama brez pridržka zaupala najbolj skrite tajnosti svojega življenja. Dr. Schröter, ki se je tako viteško zavzemal zanj, ji je ostal nocoj še tisto na dolgu, kar je smela po vsem njegovem vedenju pričakovati od njega. Včeraj jo je bil povabil v svojo pisarno, da bi ji dal priporočilo, s katerim bi si mogla zgraditi novo življenje, pa ji ga ni bil dal. In danes je dovolil, da so imeli Kösterja, ki je bil v čudni istoriji s prstanom edini možni krivec, tebi nič meni nič za opravičenega, tako da je ostala vsa grda zadeva na njej.

Dr. Schröter je opazil, da je bila slabe volje, in je nekajkrat poizkusil dognati vzrok tega nerazpoloženja.

Poprosil jo je, naj ga spremi še malo v njegov klub na Wittenberškem trgu, a tedaj mu je z bliskajočimi se očmi odgovorila:

»Mar mislite, gospod doktor, da bom vsak večer tako pohajkovala z vami? Saj niti ne vem, kdo ste. Včeraj sem se mislila, da vas Liza in moj svak poznata. A tudi ta dva ne vesta o vas drugega ko to, da delate za isto družbo kakor Wolfgang Herrig.«

»Prav to sem vam hotel pojasniti, milostiva. Z vašo gospo sestro misim na žalost nikoli tako prijateljsko občevali, da bi se bila mogla zanimati za moje zasebno življenje.«

»In kaj prav za prav mislite o meni?« Obstala je sredi ceste in zagrebala zobe v spodnjo ustnico.

Dr. Schröter, ki je bil zelo izkušen mož, ni maral takega prizora. Vljudo je stopil k njej in ji je jel prijazno prigovarjati. Na

vse načine ji je zatrjeval, da ima z njo dober namen in da jo je hotel najprej spoznati, preden bi ji kaj svetoval. Tudi mu se nikakor ne zdi, da bi bila ostala na njej kakšna sumnja. »Če pa želite,« je nadaljeval, »bom jutri govoril o vsej reči s Sevarinom in ga naprosil, da tudi ostalim pojasni, kako in kaj. Ničesar vam nočem prikriti, milostiva gospa, in pri prvi priliki, ki se ponudi, vam bom z vso odkritostjo, ki mi je danes tako dobro dela, povedal svojo življenjsko pot, kakor ste mi vi danes povedali svojo. Inženjer sem, neoznjen, in sem imel s tem gospodom — saj veste, koga mislim — nekoč neprijetno srečanje. To je s kratkimi besedami vse. Ali želite še kaj vedeti?«

Ta odkritosrčnost je Hano zadovoljila. Vzlic svoji nejevolji se je nasmehnila. Rahlo zmagovalje, ki se je oglasilo v njenem srcu, jo je spravilo v dobro razpoloženje.

»Če je tako, pridite kdaj k moji sestri, a zgodaj popoldne; tam bova lahko bolj nemoteno kramljala, kakor v vseh teh berlinskih lokalah.«

»Zelo rad si bom utrgal za vas kako popoldne, milostiva.« je vljudo odvrnil, »kakor hitro mi bo delo dopuščalo. A za zdaj je to nemogoče. In edina pot, ki jo vidim, so ti večerni sestanki. V pisarni ne moreva nemoteno govoriti, ker zmerom kaj pride.«

»Kaj pa v nedeljo?« je vprašala Hana.

»Na žalost je tudi v nedeljo nemogoče, ker moram za teden dni v Pariz.«

»Oh,« je vzdihnila Hana, in srce ji je bilo mahoma težko kakor kamen. »Dobro se vam godi.«

»Saj se ne peljem za zabavo v Pariz. Poslovne opravke imam.«

Prišla sta mimo njegove hiše. Stanoval je v eni izmed stranskih ulic, ki se odceplja od Kurfürstendamma. »Tu gori stanujem,« je dejal in pokazal na okna prvega nadstropja. Hana je vzdignila oči. Mar jo je bil nalašč privedel semkaj?

»Ali so to vaša okna?«

»Da.«

»Sami svoje stanovanje imate?«

»Prav za prav ne. Najel sem ga v opravljenem stanju. Lastnica, nekva plemenita gospa, živi že dve leti v Italiji. Izvrstna slikarica je. Baš po njej sem se seznanil s Sevarinom.«

Obstal je, in Hana je čutila, da se bori s samim seboj. Tudi njo je gnalo srce, da bi mu zaupala in šla z njim gor. V življenju so ure, ko nas skrivnostna sila vabi, naj prestopimo meje tega, kar je znano in zanesljivo. In v takih urah se časih godijo čudeži, ki bi jih drugače morda vse življenje zaman čakali. Čutila je, da ji ima dr. Schröter povedati še marsikaj, za kar v tujih hišah ni kraja in prilike. Morda se ji je hotel izpovedati česa, kar mu je težilo srce, in morda ni bila samo njegova, ampak tudi njena usoda odvisna od take njene popolne in brezskrbne odkritosrčnosti. A nato so se spet oglasili pomisleki. Srečna misel jo je prešinila.

»Zprehajajva se še malo,« je rekla. »Med tem lahko pokramljava. Dokler hodiva, sva vsaj sama.«

Drage volje je sprejel vabilo. Ob živahnem razgovoru jo je spremljal peš do Wilmersdorfa, kjer je stanovala. Zadnje sence pravkaršnjega nerazpoloženja so izginile. Bil je zabaven pripovedovalec in razen tega ji je napravil nocoj ponudbo, katere je pričakovala. Prej, nego se je nadejala, sta stala pred njeno hišo. V Lizini sobi je še gorela luč.

»Vidite,« je končal razgovor, »Amerika tudi ni dežela neomejenih možnosti. Človek mora imeti zelo mnogo praktičnega znanja, krepko voljo in močne mišice, da tam kaj postane. A v vas verujem. Dolgo časa sem delal kot inženjer pri Pacifiško-atlantski filmski družbi v Los Angelesu in dobro poznam ravnotežje hollywoodske podružnice. Filmska diva bi morali postati!«

Cene malim oglašom

Zemlje in doplačanja, vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za tifo ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kama,« »Auto-moto,« »Kapital,« »V najem,« »Poseda,« »Lokali,« »Stave,« »Obrt,« »Les,« ter pod rubrikama »Trgovski potniki in« »Zasluge,« če se z oglašom nudi zasluge, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod temi rubrikama išče zasluge ali službo, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računata enkratna pristojbina Din 5.— za tifo ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za tifo ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši tisk pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.—

Vse pristojbine za naše oglašje se plačajo pri predaji naročila, oziroma jih je vplačati v pisni obliki s naročilom.

Zasluge

Kdor išče zasluge, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali tifo 3 Din. — Kdor išče zasluge, plača za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali tifo pa 5 Din. (3)

Dobra šivilja

922. »Ševanje, katerim bi bil šivilja na dom. Cenjene ponudbe na oglas,« »Jutra« pod šifro »Dobra šivilja.« 7494-3

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali tifo pa 5 Din. (16)

Kdor posodi 800 Din

proti zastavitvi 1000 Din vrednega moskega kolesa, doba čez 10 dni vrnjenih 1000 Din. Ponudbe na oglas,« »Jutra« pod šifro »Takoj rabim.« 7493-6

150.000 Din posojila

isčem proti vplačanju na varno hipoteko. Ponudbe na oglas,« »Jutra« pod šifro »Jamestvo 1933.« 7493-6

Največji dobiček

namam sistem, ki mi delo pomaga pri vsaki stvari. Ponudbe na oglas,« »Jutra« pod šifro »Par tveče.« 7499-6

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali tifo pa 3 Din. (1)

Brivski pomočnik

prevrtna moč, po možnosti odlični, dobi stalno službo. Ponudbe na oglas,« »Jutra« pod šifro »Gorenjsko.« 7497-1

Kmečko gospodinjstvo

mlado in lepo, gojnjeno, k drevu osebama v ljubljanski okolici. Ponudbe na oglas,« »Jutra« pod šifro »Dobro vidno.« 7499-1

Izvežbano navijalco

sprejemam takoj v Bolgarski ulici št. 172. 7498-1

Gospodično

a 4 razr. gimnazije in popolnoma obvladavane nemškega jezika. Ponudbe na oglas,« »Jutra« pod šifro »Glasbilo.« 7498-1

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

227

Vsi so priznali, da se Janina čudovita rešitev ne bi bila posrečila nikomur drugemu kakor Tarzanu. Hvale in pozornosti, s katero so obiskali belega divjaka, je bilo toliko, da bi se bil najrajši vrnil k svojim opicam. Veliko zanimanje so zbužali tudi njegovi divji zvirji, ki so dobili od prijateljev svojega belega kralja obilo darov.

Damska frizerka

mlajša, perfektna mod, ki izvzira odlično, lepo manjše in je vsaka ura in vodne odličnosti, dobi stalno mesto s etnovevno hranjo, pranjem perila in plačo po dogovoru. Naslov 20. marca 1933. — Ponudbe s plačilnimi pogoji in sifro na naslov: Kralj Josip, možki in damski frizer, Murska Sobota. 7492-1

Šiviljo in učenko

za stalno prijateljstvo sprejemam. Pridite na stan 14. 7493-1

Mlada natakarka

zmožna kavarje, dobi stalno službo. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra.« 7492-1

Natakarko

zmožna in zmožna kavarje sprejemam. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra.« 7492-1

Majšo frizerko

perilekto v stroki, s majhnim kapitalom, radi vplevane dameške oddelka v brezkonkurenčnem kraju sprejemam po zelo ugodnih pogojih. Ponudbe na oglas,« »Jutra« pod šifro »Ljubljana okolica.« 7493-1

Vajenci ke

Kuharske učenke sprejemam v Kolodvorski ulici št. 23 — prišljite,« »Jutra« pod šifro »Par tveče.« 7499-6

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali tifo pa 3 Din. (2)

Natakarka

zmožna in zmožna kavarje sprejemam. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra.« 7492-1

Boljša dekle

ki dobro kuha in opravlja vsa hišna dela, išče službo pri boljši družini. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Postojna.« 7490-2

Na dom šivat

gre izkušena šivilja — in boljša hiša. Ponudbe na oglas,« »Jutra« pod šifro »Tudi nemško.« 7474-2

Kuharica

vajena tudi gostilne, išče službo. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Ljubljana.« 7491-2

Prodaj

Oglasni trg, značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali tifo 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali tifo pa 3 Din. (6)

Sadna drevesa!

Radi izposodimo drevesa na Poljanski cesti, je napredaj več tisoč visokih dobelnih in pridelnih jablan in brus, marelic in breskev po zlatih cenah. Zahvalevate cenik, ali agasito se osebno pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3. 7493-6

Več stavbnih parcel

tudi prosti vzhodni knjižni cenz ugodno proda Wester Hradeckega ceste št. 8. 7496-20

Vogalna parcela

739 m² velika, 4 minute od trnovske cerkve, zelo ugodno napredaj. Informacije daje Parovod, Devinška ulica 9. 7493-20

Preprosto pohištvo

za spalnice in kuhinjo — polna, poštena, poceni, napredaj v Gajevi ulici, palača PZ — M. 8., levo stopnišče, III. nadstropje. 7493-6

Aparat za trajno kodranje

proda Widman, Nepolesov trg 5. 7494-6

Kupim

Oglasni trg, značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali tifo 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsa beseda 50 par; za dajanje naslova ali tifo pa 3 Din. (7)

Snemalno kamero

Pahid Baby, z ali brez perogaj kupim. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Pahid Baby.« 7492-7

Antikvitete

antčni okras kupim. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Samo od privatnikov« anononema zavoda Hinko Sax. Maribor. 7494-7

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali tifo pa 3 Din. (20)

Majšno posestvo

s krasno novo hišo, s trgovino, gostilno in trafiko, na zelo prometni točki na delati, event. tudi s inventarjem in zalogo prodam. Posredovalci izkušeni. Reflektanti naj pošljejo svoje dopise na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Prometna točka.« 7499-20

Enodružinsko hišo

z velikim vrtom poceni prodam na Gorenjskem. Pripravo za letovestanje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra.« 7493-20

Posestvo

30 orlov, z novim poslopjem, kjer se redi 7 glav živine, v ravlini, po niki ceni proda Anton Scharn. Vprašati v trgovini K. Soss. Moenst trg. 7393-19

Poslovne prostore

primerne za obrt ali trgovino, oddam na Cankarjevo nabrežju št. 23. — Vprašati v trgovini K. Soss. Moenst trg. 7393-19

Trgovina z vrečami

stara in dobro vplejana, s poceni obrabi, napredaj. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Sigurna ekakstena — majhen kapital.« 7497-19

Dva lokala

za trgovino, pisarno ali bivalno takoj ali pozneje odda Rovek, fotograf, Koroška ulica št. 35. 7492-19

Trgovski lokal

prostor, v centru mesta 1800 m² v najem. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »S.« 7497-19

Restavracijo

pri kolodvoru, z vsem oprejem, inventarjem, dam. Podjetje je zdravilo, brez konkurence in ima je po budočnosti. — Pojavniti daje R. R. R. (Cebur), St. Vid nad Ljubljano. 7496-19

Vinočič - bufet

na prometnem kraju prodam radi selitve. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra.« 7496-19

Tapetniško ali sedlarsko delavnico

kupim ali prevzamem v večjem mestu Slovenije — najraje na Dolencem, proti plačilu v gotovini. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Zagreblane.« 7496-19

Gostilno

s kegljskim in velikim vrtom, na najpomembnejši točki Zagreba dam v najem pod ugodnimi pogoji, s prevzetjem inventarja — radi nenadne selitve. — Vprašati in vpogledati na lico mesta Maksimilana 69. 7390-19

Zahvala

Vsem soročnikom, prijateljem in znancem, ki so nam med boleznijo in ob nenadni smrti naše predrage pokojnice, gospe

Marije Bauderk

stali tolažilno ob strani in nam lajšali našo težko bol, izrekamo tem potom svojo najpriščnejšo zahvalo.

Zahvalujemo se za vse izjave iskrenega sočutja, za spremstvo naše pokojnice k večnemu počitku in vsem darovalcem prekrasnega cvetja.

V Ljubljani, dne 9. marca 1933.

3748

žalujoci ostali.

+

Potrjeni v neizmerni žalosti naznanjamo vsem soročnikom, prijateljem in znancem pretržno vest, da nas je danes 9. marca ob pol 7. uri zjutraj za vedno zapustila v 44. letu starosti naša priljubljena zlati mati in soproga, gospa

Amalija Šmigovec

roj. Vrečko

soproga upravitelja ekspoziture OUZD v Celju in posestnica na Hotunju pri Ponikvi ob južni železnici

in se preselila v večnost.

Pogreb blagopokojnice se bo vršil v soboto 11. marca ob 10. dopoldne iz njene hiše na Hotunju na župno pokopališče na Ponikvi ob južni železnici.

Blagopokojnico priporočamo vsem, ki so jo poznali, v blag spomin.

Celje-Ponikva, ob juž. žel., dne 9. marca 1933.

Viktor Šmigovec, soproj; Malči in Olga, hčeri; Viktor, sin in ostalo sorodstvo. 3751-a

Pletarna

zelo dobro vplejana trgovina radi družinskih razmer, zelo ugodno napredaj — tudi proti vzhodni knjižni. Ponudbe na področju nico »Jutra« v Mariboru pod »Pletarna.« 7393-19

T-govino

na prometni cesti v okolici Ljubljane oddam v najem. Prednost imajo samelj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra.« 7497-17

Skladišča

in prodajalno oddam takoj v najem na prometnem kraju v Ljubljani. — Plemenite ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Promet.« 7492-17

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali tifo pa 5 Din. (33)

Lečo

debeloznačeno, kakor tudi orehova jederca modri najceneje Sever & Komp., Ljubljana. 7444-33

Stanovanje

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali tifo pa 5 Din. (31)

Trisob. stanovanje

s priključnim za 1000 Din oddam v Stiški ulici 1. prihojbe, desno (poleg vr. Jakoba). 7497-21

Stirisob. stanovanje

komfortno, z vsemi priključki oddam. Naslov v oglasni oddelku »Jutra.« 7440-21

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, primeren za uraden prostor, zaopustitvo št. 10, na najpomembnejšem mestu blizu gl. post. v centru Ljubljane oddam za 700 Din mesečno. 7490-23

Sobos

s posebnim vzhodom, primeren za uraden prostor, zaopustitvo št. 10, na najpomembnejšem mestu blizu gl. post. v centru Ljubljane oddam za 700 Din mesečno. 7490-23

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, primeren za uraden prostor, zaopustitvo št. 10, na najpomembnejšem mestu blizu gl. post. v centru Ljubljane oddam za 700 Din mesečno. 7490-23

Oddam sobo

s posebnim vzhodom, primeren za uraden prostor, zaopustitvo št. 10, na najpomembnejšem mestu blizu gl. post. v centru Ljubljane oddam za 700 Din mesečno. 7490-23

Sobos

s posebnim vzhodom, primeren za uraden prostor, zaopustitvo št. 10, na najpomembnejšem mestu blizu gl. post. v centru Ljubljane odd